

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**ABORDAREA
COMPORTAMENTELOR
VIOLENTE ÎMPOTRIVA
COPILOR ÎN UNITĂȚILE DE
ÎNVĂȚĂMÂNT – ASPECTE
COMPARATIVE**

studiu documentar

octombrie 2025

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților. Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă. Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2024>

Documentare și sinteză: Mariana-Violeta CINCĂ, consilier parlamentar
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350,
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

INTRODUCERE	4
AUSTRIA	6
BELGIA.....	8
BULGARIA	10
CROAȚIA.....	14
ESTONIA	21
FINLANDA.....	22
FRANȚA	23
GERMANIA.....	26
ITALIA.....	28
LETONIA	29
LITUANIA	34
ȚĂRILE DE JOS	37
NORVEGIA	39
POLONIA.....	41
UNGARIA	44
WEBOGRAFIE	45

INTRODUCERE

Abordarea violenței împotriva copiilor în școli, la nivelul **Uniunii Europene**, este **sistematică, multidisciplinară** și se concentrează pe **prevenire, protecție și intervenție**. Deși politicile educaționale și sistemele de protecție a copilului sunt în primul rând responsabilitatea statelor membre, UE joacă un rol important prin stabilirea unui cadru comun, prin strategii și recomandări.

Cadrul strategic și politic al UE

- **[Strategia UE privind Drepturile Copilului](#)** (adoptată în 2021): această strategie reprezintă cadrul principal de acțiune și solicită statelor membre să intensifice eforturile de prevenire și combatere a tuturor formelor de violență împotriva copiilor, inclusiv în mediul școlar (cum ar fi **bullying-ul**, violența fizică și cea online).
- **[Recomandarea Comisiei Europene privind sistemele integrate de protecție a copilului](#)** (din 2024): vizează sprijinirea statelor membre în dezvoltarea și consolidarea unor sisteme naționale de protecție coerente și eficiente. Aceasta încurajează o **abordare multidisciplinară**, care să reunească profesioniști din educație, sănătate, justiție, poliție și asistență socială pentru a lucra împreună.
- **[Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului \(Articolul 19\)](#)**: toate statele membre UE sunt parte la această convenție, care obligă la protejarea copiilor de toate formele de violență, abuz, neglijare și exploatare.

Măsuri specifice în mediul școlar¹

- **Interzicerea pedepselor corporale:** strategia UE privind Drepturile Copilului solicită interzicerea tuturor formelor de pedeapsă corporală a copiilor, inclusiv în școli. Majoritatea statelor membre au interzis deja această practică.
- **Abordarea bullying-ului și violenței online (Cyber-bullying):** bullying-ul este recunoscut ca o formă de violență. UE promovează inițiative precum **[Strategia Europeană pentru un Internet mai Bun pentru Copii](#)** (Better Internet for Kids) și legi care asigură un mediu digital sigur, abordând riscurile asociate cu mediul online.
- **Programe de prevenire:** sunt finanțate proiecte și programe la nivel european (cum a fost proiectul **CONNECT**) care se axează pe schimbul de bune practici,

¹ <https://www.coe.int/en/web/children/violence-in-schools>

dezvoltarea de instrumente de formare pentru profesori și implementarea de strategii școlare pentru reducerea violenței.

- **Formarea personalului:** se pune accentul pe necesitatea ca personalul școlar (profesori, directori, consilieri) să fie format pentru a **recunoaște semnele de abuz** și violență, pentru a gestiona conflictele și pentru a interveni adecvat.

Principii de bază

- **Interesul superior al copilului:** acesta este principiul călăuzitor în toate acțiunile și politicile.
- **Abordare holistică și intersectorială:** protecția copiilor nu este văzută doar ca o problemă a școlii, ci ca o responsabilitate comună a familiei, școlii și comunității.
- **Mecanisme de raportare și răspuns:** statele membre sunt încurajate să dezvolte proceduri clare pentru gestionarea cazurilor de violență, asigurând confidențialitatea și protecția victimelor și martorilor.

Abordarea violenței împotriva copiilor în școlile din România este structurată printr-un cadru normativ detaliat, care se aliniază la standardele europene (abordarea **holistică și intersectorială**). Accentul se pune pe **prevenire**, pe **intervenția rapidă** și pe **cooperarea între instituții**.

Planul național de combatere a violenței școlare în România

Cadrul general este stabilit de Ministerul Educației printr-un plan strategic care definește viziunea și obiectivele:

- **Obiectivul principal** îl reprezintă prevenirea și reducerea tuturor formelor de comportament violent și de încălcare a normelor de conduită.
- **Forme de violență:** planul acoperă o gamă largă de manifestări, recunoscând și abordând violența **verbală, fizică, psihologică (bullying-ul), emoțională, sexuală, socială, culturală și cibernetică**.
- Acest plan este prevăzut la nivel strategic de [Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023](#).

Procedura de intervenție intersectorială

Acesta este cel mai important instrument practic, care detaliază pașii pe care trebuie să îi aplice personalul școlar în fața unui caz de violență.

- **Obligația de intervenție imediată:** personalul școlii care este martor sau ia la cunoștință despre un act de violență are obligația de a **elimina riscurile** și de a asigura imediat sentimentul de **siguranță fizică și emoțională** a elevilor.
- **Diferențierea cazurilor:** procedura face distincție între cazurile de **violență ușoară** (rezolvate prioritar de școală) și cazurile de **violență gravă** (care implică obligatoriu sesizarea altor instituții).
- **Cooperarea interinstituțională:** în cazurile grave și în cele care constituie infracțiuni, directorul școlii este obligat să apeleze numărul unic de urgență **112** și să colaboreze strâns cu **Poliția** și cu **Direcția generală de asistență socială și protecția copilului (DGASPC)**.
- **Protecția martorilor:** se asigură că elevii, părinții și personalul care raportează fapte de violență sunt protejați împotriva oricărei forme de discriminare sau răzbunare.

Măsuri de prevenire și suport

Abordarea nu se limitează la reacția post-incident, ci include și măsuri proactive:

- **Consiliere școlară:** **consilierii școlari** joacă un rol central în prevenirea și intervenția timpurie, oferind suport psihologic elevilor implicați (agresori și victime) și familiilor.
- **Programe anti-bullying:** școlile sunt încurajate să dezvolte și să implementeze programe specifice de prevenire a bullying-ului și a cyber-bullying-ului, punând accent pe dezvoltarea **abilităților socio-emoționale** și pe educația privind relațiile.
- **Instruirea personalului:** se organizează sesiuni de formare pentru profesori, pentru a-i ajuta să recunoască, să înțeleagă și să gestioneze manifestările violente.

ASPECTE COMPARATIVE

AUSTRIA

În Austria, cazurile de violență fizică, psihologică sau sexuală din partea profesorilor sau a altor adulți cu rol de supraveghere pot fi raportate la mai multe niveluri. Pentru elevi și tutorii lor legali, administrația școlii (directorul/directoarea) este primul punct de contact. În plus, cazurile se pot raporta direct autorității educaționale din provincia respectivă. Trebuie subliniat, în mod special, obligația legală de a raporta

suspiciunile de punere în pericol a copiilor, în conformitate cu secțiunea 37 din [Legea federală privind protecția copiilor și tinerilor](#) din anul 2013. Aceasta, prevede obligația explicită de a transmite orice suspiciuni autorităților competente, în special agențiilor locale de protecție a copiilor și tinerilor din statele federale. Conceptul de protecție a copilului, care este obligatoriu în conformitate cu legislația școlară și care a fost introdus ca parte a modificării [Regulamentului școlar](#) din anul 2024, Monitorul Oficial Federal I nr. 126/2024, cu modificările ulterioare, conține o procedură standardizată de răspuns la cazurile suspectate. În acest sens, se face referire și la [Circularea nr. 41/2024](#), care a fost emisă ca parte a priorității ministerului „*Privește! în loc să te uiți în altă parte*” și sistematizează atât măsurile preventive, cât și cele reactive pentru protecția elevilor.

Rapoartele privind actele de violență comise de profesori sau alți supraveghetori școlari sunt, de obicei, investigate mai întâi în conformitate cu legislația privind funcția publică. În funcție de gravitatea și natura acuzației, pot fi inițiate proceduri penale. Nu există un organism permanent la nivel federal. Responsabilitatea revine autorităților respective din cadrul funcției publice.

Autoritatea de supraveghere școlară este responsabilă de monitorizarea respectării măsurilor de prevenire a violenței și de protejarea elevilor. Aceasta include sistemul de management al calității școlare al autorităților educaționale și serviciul de psihologie școlară. Acesta din urmă oferă atât servicii de consiliere, cât și de intervenție. Școlile private sunt, de asemenea, supuse supravegherii autorității educaționale locale.

Cea mai semnificativă modificare structurală recentă este introducerea obligației pentru toate școlile de a dezvolta și implementa un **Concept de protecție a copilului** ([Kinderschutzkonzept](#)).

Școlile ar trebui să fie un loc în care copiii și tinerii, profesorii și restul personalului școlar pot lucra împreună și se pot dezvolta în siguranță, feriți de violență. Toți cei implicați în viața școlară împărtășesc această responsabilitate. Principiile care stau la baza acestui lucru sunt stabilite în dispozițiile legale relevante și în Regulamentul școlar din 2024 (Monitorul Oficial Federal II nr. 126/2024 din 21 mai 2024). Acesta din urmă prevede faptul că toate școlile trebuie să elaboreze un plan de protecție a copiilor și tinerilor până la sfârșitul anului școlar 2024/25². Aceste concepte trebuie elaborate printr-un proces participativ, care să implice toți partenerii școlari. Ele includ măsuri specifice la nivelul școlii pentru reducerea riscurilor și a pericolelor pentru bunăstarea elevilor.

A fost introdusă obligația în noul regulament școlar, ca membrii echipei de protecție a copilului și directorul școlii să poată păstra **înregistrări** (**Aufzeichnungen**) despre observațiile și discuțiile relevante, un aspect esențial pentru monitorizarea cazurilor de violență și a abuzurilor de supraveghere.

² <https://www.schulpsychologie.at/gesundheitsfoerderung/gewaltpraevention-1/kinderschutz-und-schule>

Ministerul Educației³ din Austria a intensificat eforturile de prevenire, care sunt vitale pentru a aborda cauzele violenței și pentru a-i abilita pe profesori să gestioneze situațiile dificile fără a recurge la forță:

- **Formarea continuă a profesorilor:** pentru anii școlari **2024/2025 și 2025/2026**, Universitățile Pedagogice (Pädagogische Hochschulen) oferă o ofensivă de formare continuă, cu accent pe **prevenirea violenței și bullying-ului**.
- **Dispoziții privind disciplina pozitivă:** guvernul s-a angajat să integreze programe de disciplină pozitivă și anti-bullying în formarea inițială și continuă a profesorilor până în anul 2027. Scopul este ca profesorii să utilizeze metode non-violente și să reducă violența în școală.

BELGIA

Belgia este un stat federal, iar comunitățile (flamandă, franceză și cea germanofonă) sunt responsabile de procesul de educație.

Gestionarea și monitorizarea vieții școlare și prevenirea violenței în școlile din Belgia (în special în Comunitatea franceză - FWB, care este cel mai adesea menționată în contextul politicilor școlare) sunt domenii complexe, date fiind structura federală a țării și autonomia comunităților lingvistice.

În Comunitatea Franceză (**Fédération Wallonie-Bruxelles - FWB**), instituția cheie în monitorizarea și îmbunătățirea climatului școlar, care include și prevenirea violenței, este **Observatorul Climatului Școlar** ([Observatoire du Climat Scolaire](https://www.bmb.gv.at/Themen/schule/schulpraxis/schwerpunkte/gewpr.html)).

- **Rolul Observatorului Climatului Școlar (FWB):** Deși informațiile din căutări nu detaliază direct rolul specific al acestui observator în contextul belgian, observatoarele de climat școlar au, în general, sarcina de a:
 - **Colecta date:** măsurarea fenomenelor legate de climatul școlar, violență, *bullying*, abandon școlar și bunăstarea elevilor și a personalului.
 - **Analiza și evalua:** analizarea acestor date pentru a înțelege cauzele și dimensiunea fenomenelor de violență.
 - **Emite recomandări:** elaborarea de recomandări de politici și acțiuni pentru autoritățile școlare și guvernamentale în vederea ameliorării climatului și prevenirii violenței.

³ <https://www.bmb.gv.at/Themen/schule/schulpraxis/schwerpunkte/gewpr.html>

Școli publice vs. Școli private (subvenționate)

Controlul și reglementările privind monitorizarea și prevenirea violenței **nu sunt exercitate în același mod** în școlile publice și cele private (majoritatea școlilor private din Belgia fiind, de fapt, școli private subvenționate, conduse de instituții precum cele catolice).

- **Sistemul belgian:** sistemul de învățământ din Belgia este împărțit pe comunități lingvistice (flamandă, franceză, germană) și pe rețele:
 - **Rețelele Oficiale/Publice:** organizate de autoritățile publice (comunitate, provincie, municipalitate).
 - **Rețelele Libere/Private Subvenționate:** predominant școli catolice, dar și alte școli private.
- **Diferențe de control:** deși ambele tipuri de școli (publice și private subvenționate) primesc finanțare de la stat și trebuie să respecte anumite standarde curriculare și de calitate stabilite de Comunități, ele se bucură de o **autonomie organizațională și pedagogică** considerabilă.
 - **Școlile publice (oficiale):** sunt sub autoritatea directă a organizatorului public (stat/comunitate/municipalitate), ceea ce permite un control mai direct asupra implementării politicilor de prevenire a violenței.
 - **Școlile private subvenționate (libere):** deși sunt supuse inspecției de stat pentru a se asigura că respectă standardele, au proprii lor **organizatori de putere (PO)** (de exemplu, Episcopatul pentru rețeaua catolică) care își stabilesc propriile reglementări interne detaliate, inclusiv procedurile de gestionare a violenței. Statul (Comunitatea) impune un **cadru general** de prevenire și raportare a violenței, dar implementarea specifică la nivel de școală diferă în funcție de rețea.

Comunitatea franceză a introdus noi măsuri importante axate în principal pe prevenirea și gestionarea hărțuirii, dar acestea acoperă adesea violența în general și se aplică întregii comunități școlare, inclusiv problemelor dintre personal și elevi.

1. Proceduri interne obligatorii de raportare (în vigoare din august 2024)

Un decret din 27 aprilie 2023 a impus tuturor școlilor să stabilească o procedură internă pentru raportarea și gestionarea situațiilor de hărțuire și hărțuire cibernetică în școli.

Această procedură trebuie integrată în regulamentul intern al școlii (R.O.I.) până la 26 august 2024.

Scopul este de a se asigura că fiecare școală dispune de un instrument intern clar care să definească cine ce face atunci când este raportată o situație, inclusiv pași clari, termene maxime de procesare și persoane de contact desemnate (persoane de legătură).

2. Noua politică structurală și monitorizarea

Fédération Wallonie-Bruxelles a adoptat o nouă politică structurală pentru a îmbunătăți climatul școlar și a preveni hărțuirea (cibernetică).

Un element cheie al acesteia este crearea menționatului Observator al climatului școlar (**Observatoire du climat scolaire**). Acest organism este responsabil de cercetarea, evaluarea și monitorizarea eficacității politicii și a luptei împotriva hărțuirii și hărțuirii cibernetice.

3. Interzicerea violenței împotriva copiilor în structurile autorizate

Există, de asemenea, un proiect de decret în FWB care vizează interzicerea explicită a violenței împotriva copiilor în structurile autorizate, aprobate, subvenționate sau organizate de Comunitatea Franceză.

Deși pedepsele corporale sunt în general considerate ilegale în școlile belgiene, acest decret urmărește să consacre în mod specific dreptul copiilor la o educație non-violentă și să interzică oficial toate formele de „violență educațională obișnuită” (*violences éducatives ordinaires*), care include violența fizică, psihologică și verbală din partea adulților supraveghetori.

BULGARIA

Ministerul Educației și Științei depune eforturi susținute pentru prevenirea violenței în instituțiile de învățământ și acordă prioritate combaterii acestui fenomen negativ prin implementarea de măsuri și activități menite să creeze un mediu educațional sigur și pozitiv, participarea la diverse forumuri în care se discută date din cercetări pe această temă, precum și prin cooperarea intersectorială activă cu alte instituții și organizații interesate. În acest sens, datele referitoare la incidentele de violență, tipurile de violență, inclusiv cele comise de adulți, sunt colectate și sintetizate anual. Pentru anul școlar 2024-2025, numărul cazurilor de violență este de 224, iar acest număr nu include cazurile de violență comise de un adult cu putere de control.

Ministerul Educației și Științei depune eforturi susținute pentru a crea condiții care să ofere din ce în ce mai multe oportunități pentru numirea psihologilor și consilierilor pedagogici în instituțiile de învățământ. Această politică a dat rezultate, numărul psihologilor și consilierilor pedagogici numiți în grădinițe și școli este în continuă creștere

- în prezent, au fost numiți 1603 psihologi și 778 consilieri pedagogici (cf datelor ECPRD oferite de Bulgaria). Pentru comparație, în anul școlar 2022-2023, erau 1380 de psihologi.

În Bulgaria, există un mecanism juridic și instituțional clar pentru raportarea abuzurilor asupra copiilor, inclusiv în ceea ce privește adulții care exercită controlul. Rapoartele sunt transmise instituțiilor – Agenția de Stat pentru Protecția Copilului (SACP), Agenția de Asistență Socială (SAA) și Ministerul de Interne (MI).

Legea privind protecția copilului (CPAA) obligă orice persoană care este martoră la violență împotriva unui copil sau a unui copil aflat în situație de risc să depună o sesizare la: Direcția de Asistență Socială (SAD); SACP; Ministerul de Interne.

Există următoarele modalități de transmitere a semnalelor:

- Linia telefonică 116 111 către SACP;
- E-mail către SACP (sacp@sacp.government.bg sau stozech@sacp.government.bg);
- Formular online pe site-ul SACP;
- Personal - apel sau vizită la o structură regională a SAA sau SACP.

După trimiterea raportului, este necesar un răspuns în termen de 24-48 de ore, un asistent social desemnat pentru caz inițiind o anchetă și organizând o echipă multidisciplinară (cu participarea școlii, Ministerului de Interne, municipalității, inspectoratului regional de sănătate (RHI), departamentului regional de educație (RED) - în termen de 24 de ore.

În instituțiile de învățământ, rolul directorului este de a asigura procedurile interne de raportare a copiilor și elevilor care au devenit victime ale violenței din partea adulților, inclusiv a adulților supraveghetori.

În școală, directorul și profesorul clasei informează imediat părinții sau tutorii și autoritățile (SAD) în termen de 24 de ore și sunt obligați, în conformitate cu articolul 7 din CPA, să informeze în scris și Direcția de Asistență Socială din locul de reședință al copilului.

Profesorii, psihologii și alți angajați sunt obligați din punct de vedere legal să raporteze suspiciunile de violență, chiar și în cazul secretului profesional (articolul 7 din CPA).

Ministerul Educației și Științei, la recomandarea SACP, a dispus ca toate școlile să elaboreze o procedură internă (și să informeze elevii cu privire la aceasta) care va îndruma elevii aflați în situații de diverse forme de violență împotriva lor să se adreseze unui adult de încredere, cum ar fi un psiholog școlar, un consilier pedagogic, un profesor de clasă sau un alt specialist pedagogic. **Tipurile de violență care sunt raportate sunt violența fizică, psihologică, sexuală, neglijarea, abandonul, hărțuirea cibernetică între elevi sau violența online.**

Școala are, de asemenea, obligația de a participa activ la diverse cazuri de violență care au ajuns la ea ca instituție. În cazul hărțuirii online, există canale specializate - Safenet.bg, furnizate de Centrul pentru un internet mai sigur, precum și un chat anonim, o linie telefonică (tel. 124 123) pentru hărțuirea online și exploatarea sexuală.

Școlile din Bulgaria pot juca un rol activ în prevenirea, detectarea și răspunsul la cazurile de violență împotriva copiilor prin supravegherea adulților (profesori, personal de sprijin, persoane externe) prin diverse forme de implicare. În plus față de obligațiile standard prevăzute în Legea privind educația preșcolară și școlară (PSEA) și Legea privind protecția copilului, există bune practici care le transformă într-un mediu protector activ, și nu doar într-o instituție reactivă, cum ar fi:

1. Prevenirea prin politici interne și coduri de etică:

- Politici scrise privind protecția copiilor - texte care interzic presiunea fizică/verbală, inclusiv între adulți și copii, sunt introduse în regulamentul intern al școlii.
- Codul de etică SACP pentru cei care lucrează cu copii - cu limite clar descrise ale comportamentului acceptabil, proceduri în caz de încălcare.
- Codul de conduită al școlii pentru copii - pentru toți angajații, inclusiv personalul de securitate, personalul de întreținere, lectori externi.

2. Furnizarea de sprijin psihosocial și echipe de intervenție:

- Consiliul școlar, în cadrul Mecanismului de combatere a intimidării și violenței între copii și elevi în instituțiile din sistemul de învățământ preșcolar și școlar, oferă activități și măsuri legate de combaterea violenței de orice natură în instituția de învățământ.

Unui elev expus riscului sau victimă a violenței i se poate alocă o echipă de sprijin general pentru dezvoltarea personală, care include un psiholog, un consilier pedagogic, un asistent social (dacă este numit) sau un reprezentant al Direcției de Asistență Socială.

Această echipă poate efectua sondaje anonime, conversații, traininguri pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale, monitorizarea copiilor expuși riscului de violență și organizarea de întâlniri periodice - în fiecare lună, această echipă discută cazurile cu potențial de violență, observațiile profesorilor de clasă și semnalele primite de la copii/părinți.

3. Crearea unui mediu sigur pentru ca copiii să poată raporta:

- Cutii de tip poștal pentru raportare – cutii încuiate în holuri/bibliotecă care pot fi deschise numai de psihologul școlii.
- Formular online pe site-ul școlii – cu opțiunea de raportare anonimă.
- Ore cu adulți de încredere – o oră de curs în care elevii pot discuta despre preocupările lor și sunt încurajați să raporteze incidentele de hărțuire.

4. Implicarea sistematică a părinților prin:

- Informarea părinților cu privire la politicile școlii în materie de protecție a copiilor – inclusiv prin întâlniri cu părinții, broșuri informative, aplicații mobile.
- Ateliere pentru părinți – teme precum „Ce este abuzul emoțional?”, „Cum să recunoaștem anxietatea la un copil”, „Hărțuirea cibernetică”.

5. Parteneriate externe și monitorizare:

- Parteneriat cu organizații neguvernamentale, precum Asociația Animus, UNICEF, Centrul pentru un Internet mai sigur – pentru a organiza cursuri de formare și consultări.
- Observator extern/reprezentant al ombudsmanului la școală – un profesor sau un expert extern, la care copiii pot apela în cazul unor probleme cu adulții.
- Implicarea departamentelor regionale de educație în cazul semnalelor de încălcare sistematică a drepturilor elevilor.

6. Monitorizare și autoevaluare:

- Evaluare internă anuală a mediului școlar în funcție de criterii de siguranță și încredere (sondaj în rândul elevilor și părinților).
- Feedback din partea elevilor la finalizarea unei etape – cum s-au simțit, au simțit presiune, amenințări, frică, la cine ar apela.
- Formarea elevilor cu privire la ce este violența, cum să o recunoască, cum să reacționeze – scenarii de joc, videoclipuri, cursuri de formare.

În anul școlar 2024-2025, se implementează și Programul național „Fără agresiune pentru un mediu educațional sigur”, care vizează crearea unui mediu școlar sigur ca abordare cuprinzătoare pentru îmbunătățirea relațiilor la școală și atingerea bunăstării mentale în rândul copiilor și elevilor. Modulele programului vor include 2.803 copii din grădinițe, 320 de profesori și 2.550 de părinți, precum și 13.606 elevi, 1.350 de profesori și 5.900 de părinți. Activitățile din cadrul acestui program vizează în mare măsură colaborarea cu elevii și părinții pentru a preveni comportamentul agresiv, dependențele și alte fenomene negative, în scopul sensibilizării elevilor și părinților și creării unui mediu educațional pozitiv.

Părinții, ca factor cheie în prevenirea și realizarea unui stil de viață sănătos în rândul adolescenților, au fost incluși în proiectul BG05M2OP001-3.018-0001 „Sprijin pentru educația incluzivă” în cadrul activităților de implementare a Programului cuprinzător pentru un mediu sigur și prevenirea violenței și hărțuirii prin 112 programe implementate de 113 instituții din 21 de districte din țară.

Începând cu anul școlar 2025-2026, Ministerul Educației și Științei introduce un nou modul (cu nr.3) în Programul național „Fără agresiune, pentru un mediu educațional sigur”, legat de dezvoltarea învățării socio-emoționale la elevii din clasele I-IV. Datele

cercetărilor arată că abilitățile de viață sănătoasă sunt strâns legate de abilitățile socio-emoționale, care în viitorul Program național sunt planificate a fi dezvoltate prin intermediul disciplinelor școlare.

Ministerul Educației și Științei colaborează cu Ministerul Sănătății la un proiect în cadrul Programului de cooperare elvețiano-bulgar în domeniul tematic „*Sănătate și protecție socială*”. Activitățile proiectului vizează creșterea nivelului de cunoștințe în domeniul sănătății în rândul elevilor și tinerilor. Accentul strategic se pune pe promovarea unui stil de viață sănătos și pe contribuția la cunoștințele în domeniul sănătății și la schimbările de comportament prin activități și propuneri de prevenire și consolidare a sănătății elevilor și tinerilor.

În concluzie, se poate spune că rolul mai activ al școlii se exprimă nu numai în reacția la semnalele primite, ci și în crearea unei culturi a încrederii, monitorizării, prevenirii și sprijinului prompt în situații legate de semnalele de violență împotriva copiilor din partea adulților.

Aceasta este doar o mică parte din activitățile desfășurate de Ministerul Educației și Științei și de școli pe tema prevenirii violenței, inclusiv prin controlul adulților asupra copiilor, și atunci când se transmit semnale pentru astfel de cazuri. Problema este complexă și necesită punerea în aplicare a unei abordări intersectoriale și a unei bune comunicări interinstituționale pentru a obține rezultate eficiente și durabile (materialul reflectă datele oferite unui chestionar ECPRD tematic, de către Bulgaria).

CROAȚIA

[Legea învățământului primar și secundar](#) (Monitorul Oficial, nr. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/16, 154/14, 7/17, 68/18., 98/19., 64/20., 151/22. și 156/23) Articolul 70. prevede: Obligația de a proteja drepturile elevilor:

1) Profesorii, lectorii, asociații profesioniști și alți angajați din instituțiile de învățământ sunt obligați să ia măsuri pentru a proteja drepturile elevilor și să raporteze imediat orice încălcare a acestor drepturi – în special orice formă de violență fizică sau psihologică, abuz sexual, neglijare sau tratament neglijent, maltratare sau exploatare a elevilor – directorului instituției de învățământ, care este apoi obligat să notifice autoritatea de asistență socială sau alt organism competent.

2) Modul în care profesorii, lectorii, asociații profesioniști și directorii iau măsuri pentru a proteja drepturile elevilor, precum și procedura de raportare a oricărei încălcări a acestor drepturi către autoritățile competente, vor fi stabilite de ministru.

În temeiul Legii privind învățământul primar și secundar, Ministerul Științei, Educației și Tineretului a adoptat [Ordonanța privind conduita angajaților instituțiilor de](#)

Învățământ în luarea de măsuri pentru protejarea drepturilor elevilor și raportarea oricărei încălcări a acestor drepturi către autoritățile competente (Monitorul Oficial, nr. 132/13).

Ordonanța prevede că, în cazurile de suspiciune de violență fizică sau emoțională, abuz sexual, neglijare, tratament neglijent, maltratare sau exploatare a elevilor, personalul didactic și, dacă este necesar, colaboratorii din domeniul educației și al învățământului (cum ar fi asistenții didactici și intermediarii de comunicare), precum și directorul, în cooperare cu instituțiile și autoritățile competente, sunt obligați să inițieze proceduri pentru protejarea drepturilor elevilor.

În cazurile de încălcare a drepturilor unui elev, instituția școlară are obligația de a informa următoarele autorități: administrația de stat responsabilă cu educația, Institutul de Sănătate Publică al administrației regionale autonome în domeniul medicinei școlare, centrul social competent, echipa de medicină școlară, secția de poliție competentă și ministerul responsabil cu educația.

Fiecare angajat al instituției de învățământ are obligația, indiferent de modul în care a luat cunoștință de o posibilă încălcare a drepturilor unui elev, să informeze imediat profesorul clasei sau asociații profesioniști ai instituției, care vor informa apoi directorul și membrul personalului didactic autorizat de director să acționeze în cazuri de încălcare a drepturilor elevilor, cu privire la incident și măsurile luate.

În cazul în care drepturile unui elev au fost încălcate de un angajat al instituției de învățământ, directorul este obligat să convoace imediat angajatul, să stabilească faptele și, dacă este necesar, să informeze autoritățile competente sau să acționeze în conformitate cu reglementările.

În cazul în care există suspiciunea că a fost comisă o infracțiune, personalul didactic are obligația de a se asigura că orice urme și dovezi ale infracțiunii prezente în școală nu sunt distruse, ascunse, modificate sau îndepărtate de la locul faptei înainte de sosirea poliției.

Legea și protocoalele se aplică în același mod elevilor care sunt victime sau martori și familiilor acestora, precum și angajaților școlii care sunt martori la acte de violență.

Dacă victima violenței este un copil, pentru a asigura protecția acestuia, se prevede că angajatul școlii trebuie să asculte copilul într-o manieră calmă și să poarte conversația în condiții și într-un mod adecvat copilului, folosind o terminologie ușor de înțeles și familiară pentru acesta. Se subliniază că este important să se informeze copilul cu privire la procedurile ulterioare și, într-o manieră încurajatoare, să se informeze că raportarea abuzului către autoritățile competente este o obligație, precum și să se informeze copilul cu privire la măsurile care vor fi luate.

Dacă suspiciunea se referă la violență sexuală, angajații instituțiilor de învățământ trebuie să raporteze suspiciunea fără întârziere și fără a colecta dovezi suplimentare și trebuie să ia măsuri pentru a proteja viața privată a copilului victimă, precum și măsuri pentru a proteja victima și alți copii de contactul cu autorul abuzului.

În 2013, Ministerul Științei, Educației și Tineretului a introdus un sistem de colectare a datelor privind violența în școli – Formularul online pentru înregistrarea cazurilor individuale de violență în instituțiile de învățământ – cu scopul de a colecta date sistematice privind violența în școli, de a îmbunătăți activitățile preventive legate de prevenirea violenței în rândul copiilor și tinerilor, de a spori dezvoltarea profesională a experților care lucrează cu copii și tineri, de a sensibiliza părinții, copii și tineri cu privire la problema violenței, oferirea de asistență sistematică victimelor violenței și informarea publicului interesat cu privire la problema violenței în școli, toate în conformitate cu protocoalele și ordonanțele relevante. În plus față de utilizarea formularului, unele școli transmit date privind violența și sub formă de rapoarte scrise.

În conformitate cu legea, ordonanțele și protocoalele, instituțiile de învățământ raportează cazurile de violență împotriva copiilor și tinerilor către următoarele instituții: poliția, centrele de asistență socială, medicii, centrele familiale, biroul municipal competent pentru educație și creștere și/sau biroul administrației de stat, Clinica de protecție a copilului, Ministerul Științei, Educației și Tineretului și Ombudsmanul pentru copii.

Agencia pentru Educație și Formarea Cadrelor Didactice efectuează supravegherea profesională și pedagogică a activității personalului didactic din școli primare și secundare și le oferă asistența profesională și consultativă necesară, iar sarcinile de inspecție educațională sunt îndeplinite de Sectorul Independent pentru Inspecție Educațională al Ministerului Științei, Educației și Tineretului, în conformitate cu Legea privind inspecția educațională (Monitorul Oficial, nr. 61/11 și 16/12).

Inspecția educațională efectuează supravegherea inspecției în grădinițe, școli primare și secundare și cămine studentești. Inspecția educațională supraveghează aplicarea legilor și a altor reglementări care guvernează organizarea și funcționarea instituțiilor din sistemul preșcolar și școlar, soluționarea drepturilor și intereselor legale ale elevilor și părinților acestora, precum și asigurarea transparenței în activitatea acestor instituții. Procedura de inspecție este inițiată din oficiu, pe baza unei decizii a unui funcționar autorizat.

Inspecția educațională verifică dacă angajații instituției inspectate tratează elevii și părinții sau tutorii acestora în conformitate cu obligațiile și responsabilitățile lor și dacă sunt îndeplinite obligațiile față de părinți în ceea ce privește cooperarea și raportarea cu privire la rezultatele, progresul și comportamentul elevilor. Inspectorul are dreptul să examineze documentația și înregistrările pedagogice și de altă natură, spațiile și dosarele

instituției, echipamentele și materialele didactice; să examineze documentele care pot verifica identitatea persoanelor angajate în instituția inspectată; și să audieze persoanele angajate în instituția inspectată în cadrul procedurilor administrative.

Directorul instituției inspectate are obligația de a asigura condițiile necesare pentru inspecție și de a furniza inspectorului datele și informațiile necesare. Angajații instituției inspectate au obligația de a asigura condițiile necesare pentru inspecție în cadrul atribuțiilor lor și de a furniza inspectorului datele și informațiile necesare.

Inspecția educațională are obligația de a examina sesizările primite de la cetățeni, organele administrației de stat, organele locale de autoguvernare și administrative sau persoanele juridice în legătură cu domeniul de activitate al Inspecției educaționale și de a informa autorii sesizărilor cu privire la măsurile luate.

Dacă inspectorul constată că a fost încălcată o lege sau o altă reglementare, acesta are dreptul și obligația, în conformitate cu legea și alte reglementări, să dispună eliminarea deficiențelor sau neregulilor identificate într-un termen specificat, să emită interdicții în conformitate cu reglementările, să depună un raport la autoritatea de stat competentă pentru o infracțiune penală sau să solicite inițierea unei proceduri pentru contravenție, să propună demiterea directorului, dizolvarea consiliului școlar sau aplicarea de măsuri împotriva unui angajat care încalcă obligațiile de serviciu.

Dacă, în timpul inspecției, inspectorul observă deficiențe, nereguli sau neajunsuri de natură profesională-pedagogică sau de altă natură, sau dacă consideră că sunt necesare cunoștințe profesionale-pedagogice sau de altă natură pentru a stabili sau evalua fapte relevante pentru soluționarea problemelor care țin de competența Inspecției Educaționale, inspectorul va solicita o supraveghere profesională-pedagogică sau de altă natură adecvată (efectuată de Agenția pentru Educație și Formarea Cadrelor Didactice).

Pe baza constatărilor supraveghetorului profesional-pedagogic sau ale unei alte persoane autorizate pentru supravegherea profesional-pedagogică, inspectorul poate:

- 1) să dispună unui profesor, lector, colaborator profesional sau altei persoane care îndeplinește atribuții educaționale să remedieze deficiențele, neajunsurile sau neregulile identificate în activitatea sa într-un termen specificat;
- 2) să interzică unui profesor, lector, colaborator profesional sau altei persoane care îndeplinește atribuții educaționale să îndeplinească sarcini educaționale.

Fiecare instituție de învățământ (grădiniță, școală primară și secundară și cămin școlar) are obligația, în conformitate cu Legea învățământului primar și secundar, de a implementa programe preventive speciale care fac parte integrantă din planul și programul anual de lucru al instituției de învățământ. În plus, fiecare instituție de

Învățăământ trebuie să numească un coordonator al programelor preventive, care este de cele mai multe ori un asociat profesionist (cum ar fi pedagogi, psihologi, logopezi, profesori speciali în reabilitare educațională, bibliotecari, asistenți sociali și pedagogi sociali), responsabil cu implementarea programelor preventive.

Toți angajații instituției de învățăământ, părinții și comunitatea locală participă la implementarea măsurilor și activităților preventive.

Școlile sunt obligate să pună în aplicare programe preventive școlare în cadrul orelor obișnuite, al sesiunilor de clasă, al proiectelor școlare sau de clasă, al prelegerilor și al altor activități organizate de instituția de învățăământ. Punerea în aplicare a măsurilor de prevenire și realizarea măsurilor legate de prevenirea violenței în cadrul școlii pot fi, de asemenea, efectuate în cooperare cu alte instituții, autorități, centre familiale și asociații implicate în protecția copilului.

Legea privind învățăământul primar și secundar prevede că o persoană care a fost condamnată printr-o hotărâre definitivă pentru orice infracțiune împotriva vieții și integrității fizice, împotriva libertății și drepturilor omului și civile, împotriva Republicii Croația, împotriva valorilor protejate de dreptul internațional, împotriva libertății sexuale și moralității sexuale, împotriva căsătoriei, familiei și tineretului, împotriva proprietății, împotriva securității tranzacțiilor juridice și a operațiunilor comerciale, împotriva sistemului judiciar, împotriva autenticității documentelor, împotriva ordinii publice sau împotriva îndatoririlor oficiale, astfel cum este prevăzut în Codul penal, nu poate fi angajată într-o instituție de învățăământ.

În decembrie 2023, au fost adoptate modificări legislative care stipulează că, în cazul în care un angajat al unei instituții de învățăământ este suspectat de abuz sexual, acesta trebuie suspendat imediat și temporar din funcție la apariția unei astfel de suspiciuni, păstrându-și totuși dreptul la indemnizație salarială. În cazul în care instituția de învățăământ primește dovezi că au fost inițiate proceduri legale împotriva angajatului, suspendarea rămâne în vigoare până la pronunțarea unei hotărâri definitive.

Ministerul Științei, Educației și Tineretului pledează pentru formarea multidisciplinară a cadrelor didactice, educatorilor, asociaților profesioniști și a altor angajați ai instituțiilor de învățăământ, care este realizată de Agenția pentru Educație și Formarea Cadrelor Didactice, în vederea consolidării competențelor acestora pentru punerea în aplicare a măsurilor preventive menite să prevină violența și să acționeze în conformitate cu prevederile tuturor protocoalelor relevante.

Violența și acordarea de sprijin copiilor care sunt victime ai tuturor formelor de violență au fost și continuă să fie subiecte frecvente de dezvoltare profesională. În ultimii ani, recunoscând nevoia crescândă de formare specializată în ceea ce privește tratarea copiilor victime ale violenței sexuale, Agenția pentru Educație și Formarea Cadrelor

Didactice a organizat ateliere profesionale suplimentare axate pe prevenirea violenței sexuale.

Supravegherea instituțiilor de învățământ se desfășoară în același mod atât în școlile publice, cât și în cele private.

În decembrie 2023, au fost adoptate modificările la Legea privind învățământul primar și secundar (Monitorul Oficial, nr. 156/23), care în articolul 106 prevede:

(4) În cazul în care instituția de învățământ, în calitate de angajator, află că a fost depusă o plângere penală împotriva unei persoane angajate în instituția de învățământ pentru o infracțiune de abuz sexual și exploatare a unui copil, directorul este obligat să suspende temporar acea persoană de la îndeplinirea atribuțiilor sale, cu dreptul la o despăgubire în cuantumul salariului lunar integral câștigat în cele trei luni anterioare suspendării, până la primirea dovezilor că a fost inițiată o procedură penală împotriva persoanei respective sau că plângerea penală a fost respinsă.

(5) Dacă instituția de învățământ, în calitate de angajator, primește dovezi că a fost inițiată și este în curs o procedură penală împotriva unei persoane angajate în instituția de învățământ pentru oricare dintre infracțiunile menționate la alineatele (1) și (2) din prezentul articol, aceasta suspendă persoana respectivă de la îndeplinirea atribuțiilor sale până la încetarea procedurii penale sau, cel târziu, până la pronunțarea hotărârii definitive a instanței, cu dreptul la o despăgubire în cuantumul a două treimi din salariul mediu lunar câștigat în cele trei luni anterioare suspendării.

După un eveniment nefericit de la Școala Primară Prečko din orașul Zagreb⁴, în ultima zi a primului semestru al anului școlar 2024/2025 (când un copil de 7 ani a murit înjunghiat) Ministerul Științei, Educației și Tineretului a numit un comitet pentru elaborarea de propuneri de măsuri de bază pentru consolidarea nivelului de securitate în școli, iar la 23 decembrie 2024 a avut loc o reuniune în cadrul căreia s-au convenit măsuri pe termen scurt, mediu și lung pentru consolidarea nivelului de securitate în școli. La 2 ianuarie 2025, Ministerul Științei, Educației și Tineretului a adoptat o decizie privind adoptarea Protocolului privind controlul intrării și ieșirii în instituțiile școlare.

În conformitate cu Protocolul, fiecare instituție școlară, în cooperare cu fondatorul său și echipele locale, are obligația de a pregăti o evaluare a situației actuale și o analiză a riscurilor. Pe baza acestor documente, școala trebuie să elaboreze un plan de securitate școlară, definind măsuri specifice de securitate și protecție pentru instituție, până la sfârșitul anului școlar 2024/2025.

⁴ <https://www.bbc.com/news/articles/cj6znexl7ljo>

Instituțiile școlare sunt, de asemenea, obligate să monitorizeze periodic eficacitatea măsurilor de securitate definite în actele lor interne. Revizuirii periodice ale acestor măsuri trebuie efectuate, ținând seama de feedback-ul angajaților, elevilor și părinților, precum și de orice circumstanțe noi.

În cooperare cu fondatorul lor, școlile pot implementa și măsuri de securitate suplimentare, cum ar fi angajarea de agenți de pază, instalarea de sisteme de supraveghere video, încuietori electromagnetice sau sisteme de control al accesului. În ceea ce privește siguranța și protecția sănătății elevilor în școli, articolul 67 din Legea privind învățământul primar și secundar prevede în mod explicit că instituțiile școlare sunt responsabile de asigurarea condițiilor optime pentru a garanta siguranța elevilor.

Ministerul Științei, Educației și Tineretului este autoritatea responsabilă de adoptarea măsurilor de siguranță și securitate pentru instituțiile școlare. Cu toate acestea, punerea în aplicare a acestor măsuri în situații și circumstanțe specifice este adaptată cel mai bine la nevoile fiecărei școli de către directorul acesteia. Responsabilitatea pentru astfel de decizii revine instituțiilor școlare înseși, fondatorilor acestora și echipelor locale. Din acest motiv, se acordă o atenție deosebită cooperării cu secțiile de poliție locale și cu alte părți interesate relevante, ținând seama de caracteristicile specifice ale comunităților locale în care funcționează fiecare școală.

În plus, Decizia privind adoptarea programului educațional pentru obținerea unei calificări parțiale ca ofițer de securitate operațională și protecție civilă în instituțiile de învățământ a fost adoptată și publicată în Monitorul Oficial la 16 aprilie 2025. Programul va fi implementat de instituțiile înregistrate pentru educația adulților care îndeplinesc cerințele prevăzute în Legea privind educația adulților și în programul în sine.

În plus, la 18 aprilie 2025, au fost publicate modificările aduse ordonanțelor care reglementează atribuțiile secretarilor școlari, personalului administrativ-tehnic și personalului auxiliar din școlile primare și secundare. Aceste ordonanțe vizează îmbunătățirea securității în școlile primare și secundare, asigurarea protecției elevilor și a personalului și prevenirea potențialelor situații de risc ridicat. În conformitate cu noul cadru, **agenții de pază vor fi înlocuiți cu ofițeri de securitate operațională și protecție civilă**. Acești ofițeri vor urma 250 de ore de formare, inclusiv 110 ore de învățare la locul de muncă în școli. Formarea va fi asigurată de instituții de învățământ autorizate să desfășoare programe de educație pentru adulți.

Școlile vor rămâne închise în timpul programului de funcționare, iar fiecare școală a format deja o echipă de securitate școlară, formată din director, consilierul școlar sau psihologul școlii, profesori, alți membri ai personalului și reprezentanți ai părinților. Această echipă se va reuni periodic pentru a analiza potențialele amenințări la adresa securității și pentru a evalua măsurile de siguranță. În plus, în conformitate cu noul plan,

toate școlile vor fi obligate să organizeze de două ori pe an exerciții de evacuare și de răspuns la situații de criză, cu participarea activă a părinților la aceste exerciții.

În cele din urmă, la 21 iulie 2025, a fost adoptată Decizia privind adoptarea standardelor minime și a recomandărilor privind siguranța în instituțiile școlare în ceea ce privește măsurile tehnice de protecție.

ESTONIA

În conformitate cu § 44 (1) din [Legea privind școlile de bază și liceele](#), școlile asigură securitatea mentală și fizică și protecția sănătății elevilor pe durata șederii lor la școală. Procedura de prevenire a situațiilor care pun în pericol siguranța psihică sau fizică a elevilor și a angajaților școlii, reacția la astfel de situații, notificarea incidentelor, soluționarea incidentelor și procedura de aplicare a anumitor măsuri sunt stabilite în regulamentul intern al școlii, cu aprobarea administratorului școlii (§ 44 (2) din Legea privind școlile primare și liceele). Aceasta înseamnă că regulamentul intern al diferitelor școli poate prevedea proceduri oarecum diferite pentru notificarea incidentelor de violență școlară.

În conformitate cu regulamentul intern al unei școli, administratorul școlii creează oportunități, iar directorul școlii organizează protecția securității mentale și fizice și protecția sănătății elevilor și angajaților școlii, precum și luarea de măsuri pentru prevenirea violenței mentale și fizice (§ 44 (3) din Legea privind școlile de bază și școlile secundare superioare). Ministerul Educației și Cercetării (denumit în continuare „autoritatea de supraveghere”) exercită supravegherea administrativă asupra legalității activităților școlilor și ale administratorilor acestora.

La 1 iulie anul trecut (2024), a intrat în vigoare o dispoziție legală care permite școlilor să utilizeze echipamente de supraveghere care transmit și înregistrează imagini în incinta școlii (articolul 44 alineatul (5) din Legea privind școlile primare și secundare superioare):

„În scopul prevenirii și gestionării situațiilor care amenință siguranța elevilor și a angajaților școlii și al protejării bunurilor și proprietății școlii, școlile pot utiliza echipamente de supraveghere cu transmisie și înregistrare de imagini pe teritoriul școlii. Școala păstrează înregistrarea timp de maximum o lună de la data înregistrării. Dacă există motive să se creadă că înregistrarea surprinde o infracțiune, școala transmite înregistrarea poliției cât mai curând posibil.” [RT I, 01.03.2023, 2 – intrarea în vigoare 01.07.2024]

Deoarece natura violenței școlare variază, școlile au reguli interne diferite, iar victimele (și părinții victimelor) caută soluții diferite, este imposibil să se furnizeze date

cuprinzătoare privind cazurile de violență școlară în ansamblu pe baza datelor publice. În unele cazuri, incidentul este rezolvat în cadrul școlii; în alte cazuri, se contactează administrația locală sau Ministerul Educației și Cercetării sau cancelarul justiției; iar în cazurile mai grave se depune o plângere la poliție.

Chiar dacă actul de violență nu poate fi considerat o infracțiune penală, victima poate avea acces la justiție prin intermediul instanței. În funcție de circumstanțe, victima poate avea opțiunea de a face apel la o instanță civilă sau la o instanță administrativă în temeiul Legii privind răspunderea statului.

Fiecare copil, adolescent și adult poate contacta, de asemenea, linia de asistență pentru copii 116111. Linia de asistență pentru copii este disponibilă 24 de ore din 24, 7 zile din 7, în toată Estonia, în cazul problemelor legate de copii. Apelul la 116 111 este gratuit pentru apelant, iar apelurile pot fi efectuate chiar dacă nu există timp de apel. Consilierea este oferită în estonă, rusă și engleză. Linia de asistență pentru copii poate fi contactată și prin chat online de pe același site web sau prin e-mail la info@lasteabi.ee. Dacă dorește, persoana care contactează linia de asistență pentru copii poate rămâne anonimă.

FINLANDA

Raportarea actelor de violență comise de adulții cu rol de supraveghere împotriva elevilor din școlile finlandeze implică atât obligații legale pentru profesioniști, cât și canale de raportare accesibile pentru elevi și familiile acestora.

Profesorii, serviciile sociale, profesioniștii din domeniul sănătății și alți funcționari publici au obligația (Legea privind obligația de îngrijire și bunăstarea copilului⁵) de a:

- Notifica autoritățile locale municipale de protecție a copilului (serviciile sociale) dacă suspectează că un copil are nevoie de protecție din cauza abuzului, neglijării sau a altor prejudicii. Acest lucru trebuie făcut fără întârziere și prevalează asupra dispozițiilor de confidențialitate.
- Notifica poliția atunci când au motive să suspecteze o faptă împotriva unui copil care este pedepsită în conformitate cu capitolele din Codul penal privind infracțiunile sexuale (capitolul 20) sau omuciderea și vătămarea corporală (capitolul 21) sau alte infracțiuni agravate.

Pentru elevi (victime sau martori) și familiile acestora:

⁵ <https://www.riku.fi/en/as-a-victim-of-crime/children-and-young-people/reporting-obligation/#:~:text=%E2%80%9CHave%20a%20duty%2C%20notwithstanding%20confidentiality,injury%20under%20Chapter%2021%20of>

- Primul punct de contact este de obicei un adult de încredere de acasă sau de la școală, cum ar fi un profesor sau directorul. Școlile au obligația de a avea planuri interne pentru combaterea violenței⁶.
- Elevii și familiile pot, de asemenea, să raporteze direct poliției (prin depunerea unei plângeri) sau autorităților locale de protecție a copilului (prin depunerea unei notificări de protecție a copilului).
- Copiii pot, de asemenea, să depună plângeri la Ombudsmanul Parlamentului sau la Cancelarul Justiției împotriva funcționarilor publici pentru neglijarea îndatoririlor lor.

Violența și comportamentul grosolan față de copii, inclusiv pedepsele corporale, sunt interzise în mod explicit de lege în Finlanda⁷.

FRANȚA

Pentru Franța a se lua măsuri în ceea ce privește climatul școlar⁸ înseamnă a îmbunătăți performanța sistemului de învățământ. Crearea condițiilor pentru un mediu mai pașnic, mai incluziv și mai protector necesită o implicare hotărâtă la toate nivelurile instituției de învățământ. Nu este vorba doar de combaterea violenței, ci și de transformarea fiecărei școli într-un loc sigur, unde fiecare elev poate învăța și se poate dezvolta în pace.

Conceptul de climat școlar se referă la calitatea vieții la școală. Acesta este analizat luând în considerare opiniile părinților, educatorilor și elevilor cu privire la experiența lor de viață și de muncă în cadrul școlii, gimnaziului sau liceului.

Principalele elemente care caracterizează climatul școlar sunt următoarele:

- relațiile dintre oameni (respect, împărtășire, sprijin, cooperare, ajutor reciproc), atât în cadrul școlilor, colegiilor și liceelor (între elevi, între profesioniști, între elevi și profesioniști), cât și între profesioniști și familii;
- predarea (diferențierea pedagogică, asistența, încurajarea etc.) și învățarea (conținutul disciplinar, educația trans-curriculară);
- securitatea: securitatea fizică, reziliența, capacitatea de a gestiona crize și de a rezolva conflicte, securitatea emoțională etc.;
- mediul fizic: igiena, adaptarea și plăcerea spațiilor și materialelor etc.;

⁶ <https://www.oph.fi/en/news/2022/know-your-responsibility-recognising-and-intervening-bullying-harassment-discrimination#:~:text=This%20is%20why%20early%20childhood,person%20are%20observed%20or%20reported>.

⁷ <https://www.end-violence.org/impact/countries/finland>

⁸ <https://www.education.gouv.fr/climat-scolaire-et-prevention-des-violences-11918?Cookies=true>

- sentimentul de apartenență: sentimentul de a fi conectat la comunitatea școlară și la oameni, angajamentul, entuziasmul profesorilor și elevilor, aderarea la valorile Republicii și ale Națiunii;
- participarea efectivă a elevilor la activitățile școlare;
- reacția la comportamentul riscant: reacția elevilor la comportamentul riscant al colegilor lor, luarea în considerare a acestui comportament riscant de către profesioniști etc.;
- atenția școlii față de viața de familie: elevii simt că profesioniștii respectă mediul lor și cultura familiei lor.

Sondajele privind climatul școlar și victimizarea sunt instrumente pentru măsurarea violenței în școli și pentru o mai bună prevenire a hărțuirii între colegi și a violenței cibernetice.

[Departamentul de Evaluare, Planificare și Performanță \(Depp\) al Ministerului Educației Naționale](#) realizează sondaje naționale privind victimizarea și climatul școlar, care permit colectarea opiniilor elevilor și personalului din școlile primare, gimnaziale și licee.

Depp a implementat, de asemenea, sondajul Sivil (Sistemul de informare și monitorizare a siguranței în școli). Implementat la începutul anului școlar 2007, acesta colectează date privind violența în școli. Pentru mai multe informații, pot fi consultate următoarele pagini:

[Sondaje naționale privind climatul școlar și victimizarea](#)

[O școală angajată în climatul școlar \(Éduscol \)](#)

Îmbunătățirea climatului școlar este responsabilitatea întregii comunități educaționale (personal, elevi, părinți, școală) și face parte din proiectul școlii sau al instituției.

Abordarea îmbunătățirii climatului școlar are șapte axe, pentru care secțiunea „[cum să acționezi asupra climatului școlar](#)” de pe Éduscol oferă căi concrete de acțiune: strategii de echipă, justiție în mediul școlar, prevenirea violenței și hărțuirii, pedagogie și cooperare, coeducație, practici de parteneriat, calitate a vieții și bunăstare la școală.

Generalizarea și structurarea grupurilor academice „climat școlar” (GACS) are ca scop revitalizarea vieții școlare în toate aspectele sale, inclusiv pedagogice și educaționale. Rolul lor este de a sprijini școlile și instituțiile de învățământ din districte și zone de formare, asigurându-se că îmbunătățirea climatului școlar este urmărită nu numai la nivelul școlilor și instituțiilor de învățământ, ci și la nivelul clasei. Rolul GACS este, de asemenea, de a dezvolta formarea inițială și continuă a personalului în domeniul

climatului școlar, în colaborare cu Institutele Naționale Superioare de Învățământ și Educație (Inspé) și școlile academice de formare continuă.

În cadrul Direcției Generale pentru Educație Școlară, misiunea pentru prevenirea și combaterea violenței în școli (MPVMS) oferă sprijin și expertiză în implementarea politicilor academice de promovare a climatului școlar.

Violența poate lua diferite forme: violență fizică (lovituri, împingeri etc.), violență verbală (insulte, batjocură etc.) sau violență psihologică (umilire, amenințări etc.). Poate fi de natură sexuală, sexistă sau discriminatorie (rasism, antisemitism, LGBTfobie) sau poate constitui chiar atacuri asupra proprietății materiale. Ea poate avea loc în incinta școlii, în vecinătatea acesteia sau online (cyberbullying). Prevenirea acestei violențe, inclusiv a formei sale cele mai comune, micro-violența, contribuie la evitarea deteriorării climatului școlar.

Măsurile care trebuie luate includ sensibilizarea profesioniștilor și a elevilor, formarea și sprijinirea victimelor și a autorilor. De asemenea, trebuie să se lucreze cu martorii, astfel încât colectivul să poată acționa ca un mijloc de prevenire a tuturor formelor de violență:

Éduscol are o pagină dedicată [prevenirii violenței în școli](#), care include în special informații despre diagnosticarea securității în școlile gimnaziale și licee;

[Jocurile periculoase](#) fac obiectul unei pagini pe Éduscol, iar ghidul „Jocuri periculoase și practici violente” ajută la prevenirea acestora și la reacția adecvată atunci când elevii se angajează în astfel de activități;

Un [plan interministerial ambițios și fără precedent de combatere a hărțuirii](#) a fost prezentat miercuri, 27 septembrie 2023. Prin acest plan sunt stabilite trei obiective: 100% prevenire, 100% detectare, 100% soluții. Împotriva hărțuirii și a hărțuirii cibernetice, în spațiul „Nu hărțuirii” sunt reunite căi foarte concrete pentru elevi, părinți și profesioniști;

Trei planuri interministeriale implică și instituția de învățământ, pentru a răspunde mai bine la violența discriminatorie și a o preveni mai eficient prin educație:

- ***Împotriva violenței legate de orientarea sexuală și identitatea de gen***⁹
- ***Împotriva violenței sexiste și sexuale***¹⁰
- ***Împotriva rasismului, antisemitismului și discriminării pe bază de origine***¹¹.

⁹ <https://www.education.gouv.fr/contre-l-homophobie-et-la-transphobie-l-ecole-40706>

¹⁰ <https://eduscol.education.fr/2180/focus-prevention-des-violences-sexistes-et-sexuelles-l-ecole>

¹¹ <https://eduscol.education.fr/1692/agir-contre-le-racisme-l-antisemitisme-et-les-discriminations-liees-l-origine>

GERMANIA

Deoarece educația și școala sunt în competența landurilor (statelor componente ale federației) există reglementări diferite în cele 16 landuri în ceea ce privește procedurile din școli. Cu toate acestea, [Conferința permanentă a miniștrilor educației și culturii](#) (în germană: Kultusministerkonferenz - KMK) emite orientări și recomandări cu privire la anumite subiecte, inclusiv elaborarea de concepte adecvate de protecție pentru școli, astfel încât procedura să fie în mare măsură uniformă.

La 20 aprilie 2010, Conferința permanentă a miniștrilor educației și culturii a emis recomandări care conțin orientări privind modul de abordare a violenței (sexuale) comise de profesori: dacă există suspiciuni rezonabile de abuz sexual sau de altă infracțiune penală împotriva unui profesor, administratorii școlilor de stat și ai școlilor administrate de biserici sau de sponsori independenți sunt obligați să raporteze imediat acest lucru angajatorului (public). Acesta va iniția imediat măsuri în conformitate cu legislația privind serviciile sau angajarea și va implica poliția sau parchetul în mod corespunzător.

Dacă elevii sunt martori la acte de violență la școală, ei sunt obligați să informeze persoanele de încredere, adică părinții, profesorii (de legătură) sau administratorii școlii. De îndată ce administratorii școlii află despre acest lucru, fie direct de la un copil, de la o persoană de încredere intermediară sau de la un martor adult, aceștia sunt obligați să acționeze conform celor descrise mai sus.

Strategiile generale de combatere a violenței în școli au fost elaborate de Conferința miniștrilor culturii din landuri (KMK).

KMK a publicat documente de principiu și recomandări de acțiune în acest sens, care servesc drept ghid pentru landuri în îndeplinirea misiunii lor educaționale.

În aprilie 2010 au fost adoptate „Recomandările KMK privind prevenirea și tratarea cazurilor de abuz sexual și acte de violență în școli și instituții conexe”. Acestea menționează măsuri concrete care trebuie luate în cazul în care au loc acte de abuz sexual și acte de violență în școli sau pentru a le preveni. Măsurile incluse în aceste recomandări sunt, de exemplu:

- Cooperarea cu partenerii din afara școlii (de exemplu, instituții de ajutorare a victimelor, adăposturi pentru femei și centre de protecție a copiilor) și crearea de rețele instituționale.
- Programe de consolidare a personalității copiilor.
- Sensibilizarea și calificarea cadrelor didactice prin cursuri de formare continuă.
- Persoane de încredere pentru elevi.

Ghidul KMK „Protecția copiilor în școală” din 16.03.2023 are scopul de a arăta modalități prin care procesul de creare a unui concept eficient de protecție în școli poate avea succes și poate duce la o mai mare siguranță în acțiune.

„Recomandarea privind promovarea sănătății și prevenirea în școală” a KMK din 15.11.2012 conține, de asemenea, principii fundamentale privind prevenirea violenței. În 2018, KMK s-a ocupat, de asemenea, de prevenirea violenței împotriva cadrelor didactice și a publicat, prin decizia din 6.12.2018, o sinteză a măsurilor corespunzătoare. Acestea reprezintă un ghid pentru autoritățile competente (de regulă, conducerea școlilor) în vederea elaborării unor concepte de protecție corespunzătoare.

Conceptele de protecție pentru prevenirea violenței sexuale împotriva copiilor și adolescenților au fost elaborate de către Reprezentantul independent al Guvernului federal pentru probleme legate de abuzul sexual asupra copiilor ([UBSKM](#)).

La inițiativa UBSKM, au fost create și proiectele „Școala împotriva violenței sexuale” și „Nu este loc pentru abuz (în școli)”. Acestea au scopul de a împiedica transformarea locurilor și instituțiilor publice în scene ale abuzului.

Paginile strategice ale fiecărui land federal, cu linkuri și informații suplimentare despre programele individuale de combatere și prevenire a violenței în școli, sunt disponibile la următoarele adrese:

- [Baden-Württemberg](#)
- [Bayern](#)
- [Berlin](#)
- [Brandenburg](#)
- [Hamburg](#)
- [Hessen](#)
- [Mecklenburg-Vorpommern](#)
- [Niedersachsen](#)
- [Nordrhein-Westfalen](#)
- [Rheinland-Pfalz](#)
- [Saarland](#)
- [Sachsen](#)
- [Sachsen-Anhalt](#)
- [Schleswig-Holstein](#)
- [Thüringen](#)

La 31 ianuarie 2025, Bundestagul german a adoptat proiectul de lege privind consolidarea structurilor de combatere a violenței sexuale împotriva copiilor și adolescenților ([legea UBSKM](#)). Această lege a intrat în vigoare la 1 iulie 2025.

Legea are ca scop crearea de structuri durabile la nivel federal, care să contribuie la combaterea, investigarea sistematică și prevenirea abuzului sexual asupra copiilor.

Proiectul de lege prevede, de asemenea, că instituții precum grădinițele, școlile sau cluburile sportive trebuie să ofere ajutor și sprijin mai ușor accesibil persoanelor afectate și să intensifice eforturile de prevenire.

ITALIA

Legislația italiană distinge procedurile de raportare în funcție de partea care raportează (copilul/familia sau personalul școlii) și de tipul de infracțiune.

În cazul personalului școlar, cei care, în exercitarea atribuțiilor lor, iau cunoștință de orice sesizări privind comiterea unor infracțiuni sunt obligați să le raporteze directorului școlii printr-o scrisoare scrisă, conform protocolului instituției de învățământ. De fapt, fiecare profesor sau angajat al școlii este supus obligației de raportare prevăzute la articolul 331 din [Codul de procedură penală pentru funcționarii publici și persoanele responsabile de un serviciu public](#). Norma nu prevede un termen rigid și prestabilit (dispoziția citată prevede doar că plângerea trebuie depusă „fără întârziere”), însă întârzierea nejustificată, care contravine scopului anchetei și al reprimării infracțiunii care constituie scopul normei, este pedepsită. În cazurile în cauză, promptitudinea va fi cu atât mai importantă, mai ales având în vedere expunerea la risc a copilului care a fost victimă a infracțiunii.

Directorul școlii care primește raportul, întrucât numai acesta – în conformitate cu articolul 25 din [Decretul legislativ nr. 165 din 2001](#) (așa-numita Lege consolidată privind angajarea în sectorul public) și articolul 396 din [Decretul legislativ nr. 297 din 1994](#) (așa-numita Lege consolidată privind școlile) - este responsabil pentru reprezentarea externă și relațiile externe, în cazul infracțiunilor care pot fi urmărite penal din oficiu, trebuie să raporteze infracțiunea autorităților judiciare sau de securitate publică, sub sancțiunea configurării infracțiunii de neanunțare a unei infracțiuni în conformitate cu articolul 361 din [Codul penal](#).

În plus față de cele menționate anterior, responsabilitatea disciplinară - acționabilă la semnalarea - pentru încălcarea îndatoririlor de serviciu rămâne în sarcina personalului școlar, astfel cum este reglementat, pentru personalul managerial și didactic, de articolele 492-501 din [Legea școlilor](#) consolidată și articolele 55-55-sexies din [Legea consolidată a](#)

[funcției publice](#), iar pentru personalul administrativ, tehnic și auxiliar (ATA), de codul disciplinar prevăzut la articolul 25 din [CCNL 2019/21](#)

În cadrul Ministerului Educației și Meritului, secția managerilor tehnici cu funcții de inspecție este înființată în temeiul articolului 419 din Textul consolidat privind Legea școlilor. Conform articolului 9 din Regulamentul de organizare a Ministerului Educației și Meritului ([Decretul prezidențial nr. 208 din 2023](#)), aceste persoane constituie corpul de inspecție, aflat în subordinea funcțională a șefului Departamentului pentru Sistemul de Educație și Formare Profesională al Ministerului Educației și Meritului și, la nivel periferic, a șefilor birourilor școlare regionale. Managerii tehnici cu funcții de inspecție sunt chemați să efectueze inspecții în școli, care se încheie cu un raport care poate fi urmat de adoptarea de măsuri disciplinare. Activitățile de inspecție se extind și la școlile parohiale private.

LETONIA

În cazurile de suspiciune de violență, copilul sau părinții acestuia trebuie să depună o cerere semnată (în format tipărit sau electronic) la Centrul de protecție a copilului (dacă profesorul este angajat într-o școală de stat sau municipală) sau la poliție (dacă profesorul este angajat într-o școală privată). Cererea trebuie să descrie incidentul, să solicite inițierea unei proceduri administrative și să solicite recunoașterea copilului ca victimă. Este recomandabil să se indice în cerere orice martori care au fost prezenți în momentul în care profesorul ar fi comis violență emoțională sau fizică.

Dacă se constată o încălcare, victima are dreptul să solicite despăgubiri pentru prejudiciul moral. Se recomandă ca cererea să fie depusă fără întârziere, cât timp faptele sunt încă proaspete în memoria celor implicați.

Un aspect important de reținut este că încălcările pot fi înregistrate (prin înregistrare video sau audio) în scopul protecției juridice și pot fi transmise Centrului de Protecție a Copilului sau poliției.

Dacă comportamentul profesorului nu are legătură cu violența, procedura de contestare a acțiunilor profesorului este stabilită, în conformitate cu Legea educației, de regulamentul intern al respectivei școli sau grădinițe. De obicei, astfel de chestiuni trebuie adresate directorului școlii sau directorului grădiniței. În unele cazuri, se poate specifica că problema trebuie trimisă autorității municipale de învățământ.

Dacă un părinte este de părere că, comportamentul profesorului (comunicarea cu părintele sau copilul) nu respectă standardele etice, trebuie să depună o cerere scrisă la

directorul școlii, solicitând evaluarea comportamentului profesorului în conformitate cu standardele de etică profesională aplicabile profesorilor.

Legea privind protecția drepturilor copilului Secțiunea 73:

Obligațiile persoanelor în protecția drepturilor copilului

- 1) Fiecare persoană are obligația de a notifica imediat poliția, Centrul de protecție a copilului, Tribunalul pentru orfani și custodie sau serviciile sociale cu privire la orice încălcare a legii împotriva unui copil și, de asemenea, dacă persoana suspectează că un copil se află în posesia unor obiecte, substanțe sau materiale sau că există circumstanțe care pot pune în pericol viața sau sănătatea copilului sau a altor persoane.
- 2) Angajații instituțiilor de sănătate și de învățământ, furnizorii de servicii sociale, angajații poliției, funcționarii și angajații administrației de stat și locale, precum și alte persoane ale căror atribuții profesionale sau de serviciu afectează sau ar putea afecta drepturile și interesele legale ale unui copil și care au cunoștință de încălcarea drepturilor unui copil și nu notifică autoritățile menționate la alineatul (1) din prezenta secțiune, vor fi trași la răspundere disciplinară sau în alt mod pentru neîndeplinirea obligației de notificare prevăzute de lege.

Legea educației:

Secțiunea 22. alin.1. Dreptul instituțiilor de învățământ de a restricționa drepturile fundamentale ale elevilor, astfel cum sunt definite în Constituție:

În situațiile în care există o amenințare la adresa siguranței, sănătății sau vieții elevilor sau a membrilor personalului, instituția de învățământ are dreptul de a restricționa drepturile fundamentale ale elevilor, astfel cum sunt definite în Constituție — și anume, dreptul la viața privată și libertatea de mișcare — în măsura necesară pentru a elimina amenințarea.

(modificată prin Legea din 10 octombrie 2024, care intră în vigoare la 7 noiembrie 2024)

Secțiunea 30. Directorul unei instituții de învățământ

Directorul unei instituții de învățământ are obligația de a evalua informațiile primite cu privire la violența împotriva persoanei implicate în procesul de învățământ, de a informa fondatorul instituției de învățământ și de a remedia situația din instituția de învățământ.

Legea educației stabilește o procedură generală care trebuie urmată în cazurile de violență în mediul educațional, stabilind următoarele obligații pentru părțile implicate:

- Obligația municipalității: să ofere asistență consultativă în creșterea copiilor și să asigure măsuri de sprijin pentru elevi și familiile acestora;
- Obligația autorității municipale de învățământ: să dezvolte, în cooperare cu instituțiile statale și municipale, un sistem de măsuri de sprijin pentru elevi și familiile acestora în cadrul municipalității;
- Obligația fondatorului instituției de învățământ: la primirea informațiilor de la directorul instituției de învățământ cu privire la violența împotriva persoanelor implicate în implementarea procesului educațional, să se asigure că aceste informații sunt evaluate și, dacă este necesar, transmise autorităților de aplicare a legii, precum și să ofere sprijin pentru rezolvarea situației în cadrul instituției de învățământ;
- Obligația directorului instituției de învățământ: să evalueze orice informație primită cu privire la violența împotriva persoanelor implicate în implementarea procesului educațional, să informeze fondatorul instituției și să abordeze situația în cadrul instituției;
- Obligația părintelui: să informeze directorul instituției de învățământ cu privire la starea de sănătate a copilului și orice alte circumstanțe care pot afecta în mod semnificativ procesul educațional și pot fi relevante pentru persoanele implicate în acesta;
- Obligația elevului: să nu pună în pericol sănătatea, siguranța sau viața proprie sau a altora.

În anul 2024, Centrul pentru Protecția Copilului, în cooperare cu Ministerul Educației și Științei, a elaborat o nouă [procedură pentru tratarea cazurilor de violență în instituțiile de învățământ](#). Scopul procedurii este de a oferi personalului instituțiilor de învățământ general și profesional cunoștințe suplimentare privind prevenirea violenței și importanța acesteia. Aceasta va ajuta personalul didactic să răspundă în timp util la incidentele de violență și să prevină apariția acestora. În plus, procedura include un plan de acțiune pentru situațiile în care un elev minor comite o încălcare a normelor de comportament sau pune în pericol siguranța, sănătatea sau viața sa sau a altora.

În general, orice formă de violență împotriva unui elev este pedepsită. Cazurile grave → sunt reglementate de [Codul penal](#), care definește astfel de infracțiuni. Acțiunile „mai puțin grave”, dar totuși inacceptabile → sunt supuse răspunderii administrative în conformitate cu [Legea privind protecția drepturilor copilului](#).

Conform informațiilor disponibile publicului, în ceea ce privește presupusele acte de violență emoțională și/sau fizică comise de personalul școlar împotriva elevilor, Centrul pentru Protecția Copilului a primit și analizat 175 de sesizări anul trecut, cu 11 mai multe

decât în 2023 (164 de sesizări). Majoritatea sesizărilor continuă să se refere la cazuri de presupusă violență emoțională comise de personalul școlar împotriva elevilor.

Dintre cele 55 de cazuri:

- 27 de cazuri se refereau la violență fizică comise de membri ai personalului împotriva elevilor;
- 28 de cazuri au vizat violența emoțională a membrilor personalului împotriva elevilor.

În 29 dintre aceste 55 de cazuri, s-a luat decizia de a refuza inițierea unei proceduri de contravenție administrativă (AOP). O astfel de procedură poate fi inițiată numai dacă autoritatea competentă deține informații credibile care indică săvârșirea unei contravenții, adică informații care stabilesc în mod clar existența unei contravenții administrative. Cu alte cuvinte, procedura nu poate fi inițiată dacă nu a avut loc nicio contravenție administrativă.

În aceste cazuri, școlilor li s-a recomandat să evalueze eventuala răspundere disciplinară a membrului personalului în conformitate cu dispozițiile Legii muncii. În cazul în care un membru al personalului comite încălcări în îndeplinirea atribuțiilor sale profesionale, angajatorul este obligat să examineze situația și să decidă cu privire la eventualele măsuri disciplinare. În conformitate cu Legea muncii, angajatorul poate emite angajatului o mustrare sau un avertisment scris, precizând circumstanțele care indică încălcarea.

În 26 din cele 55 de cazuri, s-a luat decizia de a iniția proceduri de contravenție administrativă.

Dintre aceste 26 de cazuri, șapte au fost ulterior clasate (în unul dintre aceste cazuri, procedura a fost clasată din cauza inițierii unei proceduri penale). În acest context, se face referire la dispozițiile legale relevante, potrivit cărora autoritatea competentă poate decide să nu inițieze sau să încheie o procedură de contravenție în cazul în care contravenția comisă nu a cauzat un prejudiciu intereselor protejate de lege care să justifice aplicarea unei sancțiuni (contravenție minoră). În astfel de cazuri, autoritatea competentă, o autoritate superioară sau instanța judecătorească pot, în orice etapă a procedurii, să închidă cazul fără a impune o sancțiune și pot, dacă se consideră oportun, să emită un avertisment verbal.

Din cele 19 cazuri AOP examinate:

- Patru cazuri sunt încă în curs de examinare (trei privind violența fizică a unui membru al personalului împotriva unui elev și unul privind violența emoțională);
- În nouă cazuri, s-a luat decizia de a impune o sancțiune de avertisment infractorului:

- Șapte dintre aceste decizii au vizat violența fizică exercitată de membri ai personalului asupra elevilor;
- Două dintre aceste decizii au vizat violența emoțională exercitată de membri ai personalului asupra elevilor;
- În șase cazuri, s-a luat decizia de a se aplica o amendă infractorului.

Toate cele șase decizii au vizat violența fizică exercitată de membri ai personalului asupra elevilor.

Posibile încălcări ale drepturilor copiilor care stau la baza inspecțiilor efectuate în școli:

Violență emoțională și fizică din partea membrilor personalului împotriva elevilor – 14 cazuri.

Rezultatele inspecției:

- Confirmate – în 6 cazuri;
- Confirmate parțial – în 3 cazuri;
- Neconfirmate – în 5 cazuri.

Violență emoțională din partea membrilor personalului împotriva elevilor – 17 cazuri.

Rezultatele inspecției:

- Confirmate – în 3 cazuri;
- Confirmate parțial – în 3 cazuri;
- Ne confirmate – în 11 cazuri.

Violență fizică din partea membrilor personalului împotriva elevilor – 9 cazuri.

Rezultatele inspecției:

- Confirmate – în 6 cazuri;
- Neconfirmate – în 3 cazuri.

Subiectele abordate cel mai frecvent în sesizări:

- Presupusă violență fizică și/sau emoțională din partea personalului școlar împotriva elevilor;
- Presupusă utilizare a unor măsuri disciplinare inadecvate și a unor metode non-pedagogice de către personalul școlar în interacțiunile cu elevii;
- Presupusă violență între elevi în mediul școlar.

De la sfârșitul anului 2022, Letonia¹² a adoptat – sau se află în etapa finală de adoptare – mai multe acte juridice și politice care înăspresc obligațiile de raportare, normele preventive (a se vedea răspunsul la întrebarea nr. 1) și monitorizarea la nivel național a violenței exercitate de profesori și alți adulți cu rol de supraveghere.

¹² Solicitarea Ecprd 6091 <https://www.cdep.ro/infoparl/dip2015.ecprd?par1=2025&par2=2498>

Date (in force)	Legal / policy act	Key changes
20 Oct 2022 (key norms in force 1 Jan 2023)	Amendments to the Education Law – new § 30.6 and related clauses	• Makes reporting compulsory for every employee who notices violence.
Aug 2024 – Jun 2025	Procedure for Handling Cases of Violence in Educational Institutions	
11 Jun 2024 (awaits 3rd reading)	Draft Education-Law amendments on summer camps	• Introduces safer recruitment checks. • Automatic suspension of teaching certificates when an investigation starts.
10 Oct 2024 (effective 31 May 2025)	Education-Law amendments on digital safety	• Phone ban in grades 1-6. • Grants head teachers search powers when there is an immediate safety threat.
13 May 2025	Government Plan on Child-Crime Prevention 2025-27 (Cabinet Order № 276)	• Creates a cross-ministry dashboard tracking violence indicators in schools. • Requires annual public reporting. • Earmarks training funds for staff.

LITUANIA

Ministerul Educației, Științei și Sportului a publicat „[Ghidul de răspuns la intimidare sau alte forme de comportament violent în școală](#)” (în lituaniană – „Reagavimo į patyčias ar kitokį smurtinį elgesį mokykloje atmintinė”). Scopul Ghidului este de a ajuta școlile să asigure siguranța fizică și psihologică a membrilor comunității școlare, să reducă numărul cazurilor de hărțuire și violență în incinta și în afara școlii și să asigure un răspuns și acțiuni rapide, eficiente și coordonate ale membrilor comunității școlare în cazurile de hărțuire și violență.

Conform Ghidului, dacă părinții suspectează faptul că, copilul lor poate fi victima hărțuirii sau violenței din partea profesorilor sau a altor angajați ai școlii, aceștia trebuie să informeze în scris administrația școlii. De asemenea, trebuie să transmită informațiile referitoare la actul de violență poliției, departamentului de educație al administrației municipale și fondatorului școlii.

Ghidul este destinat directorilor de școli, profesorilor, altor angajați ai școlii, elevilor și părinților.

Aceste linii directoare detaliază procedura de răspuns la violență și hărțuire în școli, prevăzută la punctul 8.5 din Recomandările pentru implementarea prevenirii violenței în școli, aprobate prin [Ordinul ministrului educației și științei](#) din 22 martie 2017 (în lituaniană – Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo).

Conform recomandărilor, directorul fiecărei școli aprobă prin ordin procedura de prevenire și intervenție în caz de violență și hărțuire în școală, care:

- stabilește că toți angajații școlii trebuie să reacționeze la violență și hărțuire, indiferent de forma, conținutul, sexul, vârsta, statutul social, apartenența religioasă sau etnică sau alte caracteristici personale ale violenței și hărțuirii;
- stabilește procedura de raportare a violenței și hărțuirii (în ce formă se raportează, cui se raportează și în ce termen se raportează; membrii comunității școlare raportează violența și hărțuirea);
- definește succesiunea acțiunilor angajaților școlii și cooperarea reciprocă a acestora în cazul suspiciunii sau observării violenței sau hărțuirii între elevi;
- stabilește măsurile luate de directorul școlii la primirea unui raport conform căruia un angajat al școlii este victima violenței sau hărțuirii sau se angajează el însuși în acte de violență sau hărțuire;
- definește procedura de înregistrare a cazurilor de violență și hărțuire în școală (pentru analiza dinamicii hărțuirii și planificarea măsurilor adecvate de prevenire și intervenție);
- oferă asistență educațională sau altă asistență necesară (de exemplu, poliție, asistență medicală) participanților, observatorilor (elevilor) și părinților care au fost victime sau autori ai violenței sau hărțuirii.

Departamentul de educație al administrației municipale este responsabil pentru punerea în aplicare a recomandărilor pe teritoriul municipalității, în cooperare cu comisia pentru protecția copilului a administrației municipale.

În coordonarea punerii în aplicare a măsurilor de prevenire a violenței în școli, municipalitatea: monitorizează punerea în aplicare a măsurilor de prevenire a violenței în școli, planifică resursele financiare și umane, asigură disponibilitatea și calitatea asistenței educaționale și a educației non-formale și realizează comunicarea publică și cooperarea.

Departamentele municipale, unitățile din domeniul monitorizării implementării măsurilor de prevenire a violenței în școli:

- analizează monitorizarea, formele, amploarea implementării măsurilor de prevenire a violenței în școli, implicarea membrilor comunității școlare în

implementarea măsurilor de prevenire a violenței în școli, pe baza indicatorilor [Sistemului de informații pentru managementul educației](#) (în lituaniană – Švietimo valdymo informacinė sistema) și a altor date;

- identifică factorii și obstacolele care stau în calea succesului implementării prevenirii violenței în școli în școli;
- stabilește priorități menite să reducă factorii de risc și să consolideze factorii de protecție, ajută școlile să consolideze cele mai favorabile metode.

Instituțiile de nivel național care participă la elaborarea unui model de prevenire a violenței și a hărțuirii în sistemul de învățământ sunt Ministerul Educației, Științei și Sportului, Centrul pentru Educație Specială și Psihologie, Centrul pentru Dezvoltare Educațională, Agenția Națională de Evaluare a Școlilor și Centrul Național de Examinare. Instituțiile de nivel național activează în domeniile legislației, monitorizării, finanțării, comunicării publice și cooperării.

În domeniul monitorizării:

- monitorizarea prevenirii violenței și a hărțuirii în școli se realizează prin analiza rezultatelor cercetărilor internaționale și naționale, a evaluărilor calității performanțelor școlare, a testelor standardizate și a altor rezultate;
- indicatorii de monitorizare a activităților preventive școlare din Sistemul de informații pentru managementul educației sunt analizați periodic;
- se desfășoară cercetări naționale în domeniul determinării amplitudinii violenței și hărțuirii în școli.

Numărul profesorilor care au hărțuit sau abuzat elevi la școală în perioada 2023-2024 este 75. Datele sunt furnizate de instituțiile care implementează programe de învățământ preșcolar, pre-primar, primar, de bază, secundar și programe de formare profesională.

Datele către Ministerul Educației, Științei și Sportului sunt furnizate de către școli.

În conformitate cu articolul 43 din [Legea-cadru privind protecția drepturilor copilului](#) (versiunea numai în limba lituaniană: Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas), unui copil care a fost victima unei infracțiuni, a violenței sau a altor comportamente necorespunzătoare trebuie să i se acorde asistența necesară pentru a-și recăpăta sănătatea după trauma fizică sau psihologică suferită și pentru a se reintegra în mediul social. O persoană fizică sau juridică care află despre un copil care are nevoie de asistență trebuie să raporteze acest lucru poliției, instituției de protecție a drepturilor copilului sau altei instituții competente.

[Ordinul ministrului securității sociale și muncii din 2019 privind aprobarea descrierii procedurii de evaluare a situației copilului](#) (versiune numai în limba lituaniană: 2019 m. socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas Dėl Vaiko situacijos vertinimo tvarkos

aprašo patvirtinimo) stabilește procedura de evaluare a situației copilului cu privire la care s-a primit o sesizare privind o posibilă încălcare a drepturilor copilului, factorii de risc identificați în timpul evaluării situației copilului, necesitatea de a evalua nevoia de asistență pentru copil și/sau familie sau nevoia de protecție a copilului.

Punctul 4 din descriere prevede: în cazul în care s-a primit o sesizare și există suspiciuni că un copil a fost supus violenței sau dacă copilul are nevoi speciale, tulburări de dezvoltare și/sau de altă natură, serviciul de protecție a drepturilor copilului sau departamentul teritorial autorizat al acestuia trebuie, după caz, să se asigure de faptul că, copilul este ascultat de un psiholog. După audierea copilului, psihologul transmite în scris serviciului sau departamentului teritorial autorizat al acestuia conținutul interviului cu copilul și informațiile obținute în timpul acestuia (indicați toate faptele și circumstanțele furnizate de copil în legătură cu examinarea raportului).

În conformitate cu alineatul (8), în cazul în care s-a primit o sesizare cu privire la o posibilă încălcare a drepturilor copiilor într-o instituție sau organizație educațională sau de alt tip (de exemplu, un profesor ar fi putut fi violent față de un copil sau față de întreaga clasă etc.), se iau măsurile menționate la alineatul (4) din Descriere și se completează anexa 1 la Descriere, fără a se efectua o evaluare a situației copilului. În termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii raportului, Serviciul sau departamentul teritorial autorizat de Serviciu informează reprezentanții legali ai copilului cu privire la posibilitatea de a solicita asistență din partea instituției municipale de servicii sociale sau a unei alte instituții, căreia municipalitatea i-a acordat competențe de coordonare a procesului de gestionare a cazului, și furnizează informații și/sau consiliere cu privire la asigurarea drepturilor și interesului superior al copilului, dacă este necesar, contactează poliția și/sau ia orice altă măsură necesară (de exemplu, contactarea departamentului de educație al municipalității etc.).

ȚĂRILE DE JOS

Cadrul legislativ din Țările de Jos privind pedepsele corporale și toate formele de abuz asupra copiilor din partea personalului școlar este cuprinzător, cu o interdicție de lungă durată a pedepselor corporale și legi contemporane solide privind protecția copiilor, raportarea și sancțiunile penale.

Utilizarea pedepselor corporale în școli este interzisă în mod categoric în Țările de Jos¹³.

¹³ <https://www.endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/country-reports/Netherlands.pdf>

Orice abuz din partea personalului școlar (fizic, psihologic sau sexual) constituie o infracțiune penală supusă Codului penal olandez (Wetboek van Strafrecht).

Infracțiuni penale: actele de violență, abuz sau infracțiuni sexuale comise de un profesor împotriva unui elev sunt urmărite penal în conformitate cu dreptul penal general (de exemplu, agresiune, vătămare corporală, infracțiuni sexuale).

Dependența ca factor agravant: instanța va lua în considerare relația de dependență dintre un profesor și un elev atunci când va stabili gravitatea infracțiunii și pedeapsa rezultată, în special în cazurile de comportament sexual sau grav transgresiv. Comportamentul transgresiv într-o situație de dependență este considerat extrem de grav și poate duce la încetarea imediată a contractului de muncă pentru comportament grav culpabil, chiar dacă nu este imediat penal¹⁴.

Țările de Jos aplică protocoale obligatorii pentru a se asigura că profesioniștii din sectorul educației iau măsuri în cazul oricărei suspiciuni de abuz sau violență:

Protocolul obligatoriu privind violența domestică și abuzul asupra copiilor ([Meldcode](#)): organizațiile din sectorul educației sunt obligate prin lege să dispună și să respecte un protocol specific în cinci etape (Meldcode) atunci când un profesionist suspectează abuzul asupra copiilor sau violența domestică.

Protocolul impune profesionistului să identifice semnele, să consulte un coleg și organizația specializată Veilig Thuis (În siguranță acasă) și, în cele din urmă, să decidă dacă să raporteze cazul către Veilig Thuis sau să rezolve el însuși situația.

Veilig Thuis (*În siguranță acasă*): acesta este centrul național de consiliere și raportare pentru violența domestică și abuzul asupra copiilor. Profesioniștii și cetățenii raportează pericolele acute sau structurale către acest centru.

Inspectorii confidențiali (Inspectoratul pentru educație): inspectoratul pentru Educație are o responsabilitate specială pentru problemele de siguranță în școli. Părinții, elevii și personalul pot contacta inspectorii confidențiali pentru a raporta probleme precum hărțuirea sexuală, abuzul sexual, violența psihologică și fizică sau discriminarea. Inspectorul confidențial oferă consiliere și îndrumare cu privire la plângerile oficiale sau rapoartele poliției.

Proceduri de reclamație¹⁵: școlile sunt obligate să dispună de o procedură adecvată de reclamație, care implică adesea un consilier confidențial intern sau extern și un comitet de reclamații afiliat, pentru a gestiona plângerile elevilor și părinților.

¹⁴ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:HR:2022:950>

¹⁵ <https://nltimes.nl/2025/06/28/dutch-government-introduces-new-law-requiring-schools-report-serious-bullying#:~:text=%22That%20is%20why%20we%20must,review%20of%20their%20safety%20policy.>

NORVEGIA

În Norvegia, raportarea și gestionarea actelor de violență comise de elevi sau de adulții care îi supraveghează în școli este reglementată de un cadru juridic și procedural solid, conceput pentru a proteja copiii și a asigura responsabilitatea.

[Legea educației](#), [Legea școlilor private](#) și Legea protecției copilului sunt esențiale pentru protejarea copiilor în școli. Reglementările privind mediul școlar al elevilor ([capitolul 9A din Legea educației abrogată](#)), capitolul 12 din Legea educației din 2023 și secțiunea 2-4 din Legea școlilor private) au fost modificate și au intrat în vigoare la 1 august 2017. Secțiunea 2-4 din Legea școlilor private prevede că, pentru școlile aprobate în temeiul acestei legi, se aplică capitolul 12 din Legea educației privind mediul școlar al elevilor.

Odată cu modificarea legii în anul 2017, a fost introdusă o obligație de acțiune, care impune școlilor să acționeze rapid și eficient pentru a se asigura că fiecare elev în parte este în siguranță și se simte bine la școală. Toți cei care lucrează într-o școală au datoria de a urmări ceea ce se întâmplă în școală, de a interveni dacă descoperă încălcări precum hărțuirea, violența sau discriminarea și de a informa imediat directorul dacă suspectează că un elev nu se bucură de un mediu școlar sigur și bun. Școala va investiga imediat cazul și va lua măsuri pentru a se asigura că elevul se simte în siguranță și bine la școală.

În plus, a fost introdusă o obligație de acțiune mai strictă în cazul în care o persoană care lucrează la școală hărțuiește un elev. În astfel de cazuri, directorul trebuie să alerteze administratorul școlii (municipalitatea sau județul). Dacă autorul este o persoană din conducere, administratorul școlii trebuie informat direct de către persoana care suspectează sau are cunoștință despre încălcare. Este inacceptabil ca o persoană care lucrează la școală să insulte un elev, deoarece acest lucru ar implica o încălcare gravă a încrederii pe care elevii, părinții și societatea ar trebui să o aibă în adulții și personalul școlii.

În același timp, a fost introdus un sistem de aplicare a legii. Acest sistem prevede că elevii care nu sunt mulțumiți de măsurile luate de școală în urma unui caz de hărțuire, de exemplu, pot raporta cazul guvernatorului districtului. Guvernatorul va stabili dacă școala și-a îndeplinit obligația de a acționa, și dacă a făcut ceea ce era de așteptat în mod rezonabil pentru a ajuta elevul. Dacă guvernatorul decide că școala nu și-a îndeplinit obligația, școlilor li se poate ordona să pună în aplicare măsuri concrete pentru a asigura un mediu școlar bun și sigur pentru elev sau elevi. Dacă este necesar, guvernatorul poate impune o amendă coercitivă municipalității/ municipalității județene pentru a se asigura că aceasta respectă obligația de activitate. Cifrele furnizate de guvernatorii județeni arată că sistemul de aplicare a legii este utilizat în mod activ.

Elevii sau tutorii lor pot raporta incidentele direct către:

- Administrația școlii (de exemplu, directorul sau consilierul școlar).
- Guvernatorul județului (Statsforvalteren), care supraveghează respectarea Legii educației de către școli.
- Serviciile de protecție a copilului (Barnevernet), în special dacă violența este gravă sau continuă.
- Poliția, în cazuri de comportament criminal.

Elevii și familiile pot primi sprijin din partea consilierilor școlari sau a organizațiilor externe de protecție a copiilor pentru a parcurge procesul de raportare.

Proceduri de raportare pentru adulții din școală (de exemplu, profesori sau personal):

- Adulții care sunt martori sau suspectează un caz de violență trebuie să raporteze intern conducerii școlii.
- De asemenea, aceștia au obligația de a raporta Serviciilor de protecție a copilului dacă suspectează că un copil este abuzat sau neglijat, inclusiv de către alți membri ai personalului.
- Nerespectarea obligației de raportare poate avea consecințe disciplinare sau legale.

Personalul este instruit să recunoască semnele de abuz și are obligația legală de a raporta suspiciunile de abuz.

Cazurile de violență comise de adulții cu rol de supraveghere împotriva elevilor în școli sunt tratate în primul rând prin intermediul canalelor disciplinare și juridice existente, dar există și organisme de supraveghere specializate, precum guvernatorul județului, care se ocupă de asigurarea unei gestionări și urmăriri adecvate.

Guvernatorul județului acționează ca autoritate de supraveghere a școlilor și asigură respectarea Legii educației și:

1. Investighează plângerile elevilor, părinților sau personalului.
2. Poate emite ordine către școli pentru a corecta încălcările.
3. Monitorizează modul în care școlile tratează cazurile de violență și abuz.

POLONIA

Violența adulților împotriva copiilor la școală poate fi raportată prin mai multe canale, în funcție de tipul și gradul de amenințare. Sistemul de raportare include două niveluri: nivelul școlar și nivelul extern.

I. Nivelul școlar:

Directorul școlii este, de obicei, prima și cea mai importantă persoană responsabilă de examinarea raportului. Acesta efectuează o anchetă, decide măsurile disciplinare împotriva autorilor (în conformitate cu statutul școlii) și notifică serviciile relevante, dacă este necesar. Consiliul pedagogic poate participa la analiza situației și la propunerea de măsuri corective. Pedagogul și psihologul școlar pot juca un rol cheie în sprijinirea victimelor, colaborarea cu autorii și aplicarea măsurilor preventive.

Procedurile de tratare a violenței adulților împotriva copiilor în școală sunt specificate în regulamentul școlii (școlilor).

În iulie 2023, Polonia a adoptat o modificare a [Codului familiei și tutelei](#) și a altor legi. Pe baza acestei modificări, entitățile care lucrează cu copiii (de exemplu, școli, grădinițe) au fost obligate să adopte „**Standarde pentru protecția minorilor**” (cunoscute și sub denumirea de „Standarde pentru protecția copiilor”) și să verifice cazierul judiciar al persoanelor care lucrează cu persoane cu vârsta sub 18 ani.

Toate entitățile ale căror activități implică lucrul cu copii sau în care sunt sau pot fi prezenți copiii sunt obligate să pregătească și să pună în aplicare „Standardele pentru protecția minorilor”. Aceasta include instituții și organizații de îngrijire, educaționale, de reabilitare, religioase, artistice, medicale, recreative, sportive și de interes, precum școli, cluburi sportive, unități de sănătate, case de copii, muzee și centre culturale, precum și meditari privați. Cei care furnizează servicii hoteliere și turistice, precum și cei care exploatează alte facilități de cazare colectivă, trebuie să pună în aplicare standardele necesare pentru a asigura protecția minorilor.

„Standardele pentru protecția minorilor” aglutinează un set de norme și proceduri menite să asigure siguranța copiilor și tinerilor în instituțiile de învățământ și de îngrijire, precum și în orice alte locuri în care copiii pot intra în contact cu adulții.

În conformitate cu secțiunea 22c din lege, „Standardele pentru protecția minorilor”, adaptate la natura și tipul instituției sau activității, specifică în special următoarele:

- (1) principiile care asigură relații sigure între minori și personalul instituției sau al organizatorului, inclusiv comportamentele interzise față de minori;
- (2) principiile și procedurile de intervenție în cazurile de suspiciune de vătămare sau de cunoaștere a vătămării unui minor;

- (3) procedurile și persoanele responsabile de transmiterea notificărilor privind suspiciunea de comitere a unor infracțiuni împotriva unui minor, inclusiv notificarea instanței de tutelă;
- (4) principiile de revizuire și actualizare a standardelor;
- (5) sfera responsabilităților persoanei însărcinate cu pregătirea personalului unității sau a organizatorului pentru aplicarea standardelor; principiile de pregătire a acestui personal pentru aplicarea lor; și metoda de documentare a acestei activități;
- (6) principiile și metodele de punere la dispoziția părinților, tutorilor legali, tutorilor efectivi și minorilor a standardelor, astfel încât aceștia să se poată familiariza cu ele și să le poată aplica;
- (7) persoanele responsabile cu primirea rapoartelor privind incidentele care amenință un minor și cu acordarea de sprijin;
- (8) metoda de documentare și principiile de stocare a incidentelor sau evenimentelor divulgate sau raportate care amenință bunăstarea unui minor.

Site-ul web al Ministerului Justiției oferă orientări privind „[Standardele pentru protecția minorilor](#)”, modalități posibile de punere în aplicare a acestora la diferite niveluri de învățământ și sfaturi practice privind punerea în aplicare .

II. Nivelul extern implică:

- Oficiul pentru educație – are ca obiectiv supravegherea școlilor. În cazuri de neglijență gravă sau de lipsă de reacție la sesizările de violență din partea școlii, Oficiul pentru educație poate iniția o anchetă și, dacă este justificat, poate lua măsuri de supraveghere împotriva directorului școlii. Cu toate acestea, Oficiul pentru educație nu este un organism juridic care examinează cazurile disciplinare care implică elevi, ci mai degrabă un organism de supraveghere. Atribuțiile Oficiului pentru Educație sunt descrise în [Legea din 7 septembrie 1991 privind sistemul de învățământ](#).

- Poliția și Parchetul: în cazul unei suspiciuni de infracțiune, școala (sau părinții) trebuie să notifice organele de aplicare a legii. Acestea desfășoară proceduri penale și decid dacă este cazul să formuleze acuzații și să trimită cazul mai departe în instanță.

- Ombudsmanul pentru copii: acest organism independent protejează drepturile copiilor și poate interveni în cazuri de încălcare a drepturilor, inclusiv violența școlară. Deși nu ia decizii în materie disciplinară, poate solicita instituțiilor relevante să ia măsuri.

Ombudsmanul pentru copii funcționează în temeiul [Legii din 6 ianuarie 2000 privind Ombudsmanul pentru copii](#) .

Procedurile sunt aceleași pentru elevii care sunt victime sau martori, precum și pentru familiile acestora.

Profesorii, dar și alți angajați ai școlii trebuie să reacționeze în cazurile de violență sau de suspiciune de violență împotriva unui copil. Dacă suspectează violență, trebuie să informeze imediat directorul școlii, care trebuie să ia măsuri. Dacă este necesar, directorul trebuie să depună o plângere la poliție sau la parchet. Profesorii sau alți adulți care au cunoștință de acte de violență, dar nu iau măsuri, pot fi sancționați disciplinar sau chiar penal (de exemplu, pentru neanunțarea unei infracțiuni).

Protecția copiilor la școală și obligațiile profesorilor față de copii sunt descrise în [Legea din 7 septembrie 1991 privind sistemul de învățământ](#). În conformitate cu secțiunea 5 din lege, profesorii sunt obligați să acționeze în interesul superior al elevilor lor în toate activitățile lor didactice, educaționale și de îngrijire. Acest lucru implică grija pentru sănătatea, atitudinile morale și civice ale acestora, precum și respectarea demnității lor personale.

În conformitate cu secțiunea 6 din lege, drepturile și obligațiile profesorilor din grădinițe, școli și alte instituții de învățământ sunt prevăzute în [Legea din 26 ianuarie 1982 – Carta profesorilor](#). În conformitate cu Carta profesorilor, profesorii sunt sancționați disciplinar pentru încălcarea îndatoririlor lor profesionale (a se vedea secțiunea 75 și următoarele).

Adulții care lucrează în școli sunt obligați să respecte liniile directoare descrise în „Standardele pentru protecția minorilor” (a se vedea punctul 5).

[Constituția Poloniei](#) garantează protecția drepturilor copiilor. În conformitate cu articolul 72 alineatul (1) din Constituție, Republica Polonă asigură protecția drepturilor copilului. Toată lumea are dreptul de a solicita organelor autorității publice să apere copii împotriva violenței, cruzimii, exploatării și acțiunilor care le subminează simțul moral. În plus, în conformitate cu articolul 40, nimeni nu poate fi supus torturii sau tratamentelor sau pedepselor crude, inumane sau degradante. Aplicarea pedepselor corporale este interzisă.

Răspunderea penală pentru violență, inclusiv împotriva copiilor, este descrisă în articolul 207 din [Codul penal](#).

În Polonia, statul monitorizează în principal viața școlară și prevenirea violenței în școli prin intermediul supravegherii exercitate de Oficiul pentru Educație. Atât școlile publice, cât și cele private sunt supuse aceluiași reglementări privind prevenirea violenței, dar modul de punere în aplicare poate varia.

Toate școlile sunt obligate să pună la dispoziție sisteme de raportare a violenței, dar modul de punere în aplicare poate varia în funcție de natura specifică a școlii. În Polonia, nu toate școlile sunt în subordinea Ministerului Educației. De exemplu, școlile agricole sunt administrate și supravegheate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Din acest motiv, nu se poate vorbi despre reguli generale pentru raportarea violenței adulților împotriva copiilor în școlile din Polonia.

În cazul violenței la școală, raportarea către Oficiul pentru Educație, deși nu este singura măsură, este una dintre acțiunile care pot fi întreprinse. Temeiul juridic pentru aceasta este Legea din 7 septembrie 1991 privind sistemul de învățământ, care impune inspectorilor școlari obligația de supraveghere pedagogică a școlilor. Conform acestei legi, inspectorul școlar poate interveni în cazul unor nereguli, inclusiv cele legate de violența la școală.

UNGARIA

Dreptul la demnitate umană este un drept constituțional fundamental pentru toți, inclusiv pentru toate persoanele implicate în educație. Prin urmare, acesta interzice, printre altele, abuzul fizic și psihologic și pedepsele degradante aplicate elevilor. Dreptul la demnitate umană se aplică tuturor persoanelor implicate în educație, indiferent de vârsta lor. În conformitate cu articolul 46 alineatul (2) din [Legea CXC din 2011 privind educația publică națională](#), personalitatea, demnitatea umană și drepturile copiilor și elevilor trebuie respectate, iar aceștia trebuie protejați împotriva violenței fizice și psihologice. Copiii și elevii nu trebuie supuși pedepselor fizice și psihologice, torturii, pedepselor sau tratamentelor crude, inumane sau degradante.

Pedeapsa corporală este o formă de abuz în cadrul unei instituții de învățământ atunci când face parte din setul de instrumente disciplinare ale profesorului. Drepturile omului, drepturile civile, drepturile copiilor și ale elevilor nu pot fi retrase de către profesor, deoarece nu sunt supuse discreției pedagogice. De asemenea, acestea nu sunt condiționate de îndeplinirea de către copil sau elev a îndatoririlor sale la grădiniță sau la școală, astfel încât drepturile fundamentale ale copiilor și ale elevilor nu pot fi legate de îndeplinirea îndatoririlor lor.

Cu toate acestea, nu există o procedură definită la nivel central pentru raportarea actelor de violență comise de adulții care exercită supravegherea. Procedura comună acceptată se desfășoară în etape: mai întâi, părinții informează dirigintele clasei sau un alt profesor de încredere, în cazul în care plângerea este împotriva directorului clasei; apoi, directorul școlii trebuie informat. Dacă acest demers nu duce la niciun rezultat, părinții pot depune o plângere mai formală împotriva profesorului la centrul districtual școlar relevant (pentru școlile de stat) și la administratorul școlii (pentru școlile private). În plus, ei pot raporta cazul la Ministerul Educației.

Dacă problema nu este rezolvată, părintele/părinții pot încerca să exercite presiuni apelând la mass-media și/sau pot depune o plângere la Biroul Comisarului pentru Drepturi Educaționale. În fiecare an, Comisarul pentru Educație primește numeroase solicitări de la părinți care consideră că copiii lor au fost abuzați într-un fel de către un profesor la grădiniță sau la școală, dar nu au primit ajutor adecvat din partea instituției sau a școlii responsabile.

Comisarul pentru Educație poate emite o declarație de poziție cu privire la caz. Acesta poate stabili că un astfel de abuz este considerat o abatere disciplinară, care poate duce la

- un avertisment verbal,
- muștrare scrisă,
- excluderea de la posibilitatea de a primi recompense pentru o perioadă de până la șase luni,
- în cazuri grave, concedierea profesorului și, dacă părinții raportează problema, poliția poate acționa în acest caz.

În cazul în care violența intră sub incidența legii penale, aceasta poate fi raportată poliției și poate duce la sancțiuni penale.

Comisarul pentru Drepturi Educaționale publică un raport în fiecare an. Conform celui mai recent [raport de acest fel din 2023](#), numărul de plângeri anuale a fost de 1225.

WEBOGRAFIE

<https://www.coe.int/en/web/children/corporal-punishment#%7B%22116948877%22%3A%5B6%5D%7D>

Belgia

[https://endcorporalpunishment.org/reports-on-every-state-and-territory/belgium/#:~:text=Corporal%20is%20prohibited%20in%20all,%E2%80%9CAlter native%20care%20settings%E2%80%9D\).](https://endcorporalpunishment.org/reports-on-every-state-and-territory/belgium/#:~:text=Corporal%20is%20prohibited%20in%20all,%E2%80%9CAlter native%20care%20settings%E2%80%9D).)

<https://www.kinderrechten.be/>

<https://www.defenseurdesenfants.be/>

<https://www.endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/country-reports/Belgium.pdf>

Bulgaria

<https://endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/2024/03/Bulgaria.pdf>

<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurypedia/bulgaria/national-reforms-school-education>

Croatia

<https://better-internet-for-kids.europa.eu/en/knowledge-hub/croatia-policy-monitor-country-profile>

https://ncsc.hr/UserDocsImages/ostalo/Cybersecurity_Act.pdf?vel=1434556

<https://mzom.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/EUfondovi/OPU-Hrv/Ministry%20of%20Science%20and%20Education%20MSE%20-%20Environmental%20and%20Social%20Management%20Framework%20ESMF.pdf>

<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurypedia/croatia/national-reforms-general-school-education>

<https://www.endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/country-reports/Croatia-3.pdf>

Estonia

<https://www.endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/country-reports/Estonia.pdf>

<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurypedia/estonia/national-reforms-general-school-education>

Finland

<https://www.endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/country-reports/Finland.pdf>

<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurypedia/finland/national-reforms-general-school-education>

France

<https://www.end-violence.org/impact/countries/france>

<https://www.endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/country-reports/France.pdf>

<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurypedia/hungary/national-reforms-school-education>

Germania

<https://wegweiser-gruene-liste.de/>

<https://www.gruene-liste-praevention.de/nano.cms/datenbank/information>

Polonia

<https://www.endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/country-reports/Poland.pdf>

Ungaria

<https://endcorporalpunishment.org/wp-content/uploads/2024/02/Hungary.pdf>